

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a treia extinsă)
6 martie 2002*

**Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava și alții
împotriva
Comisiei Comunităților Europene**

„Ajutoare de stat – Noțiune de ajutor de stat – Măsuri fiscale – Caracter selectiv – Justificare prin natura sau structura sistemului fiscal – Compatibilitate a ajutorului cu piața comună”

Cauzele conexate T-127/99, T-129/99 și T-148/99

În cauzele conexate T-127/99, T-129/99 și T-148/99,

Territorio Histórico de Álava - Diputación Foral de Álava, reprezentat de A. Creus Carreras și B. Uriarte Valiente, avocați,

reclamantă în cauza T-127/99,

Comunidad Autónoma del País Vasco,

Gasteizko Industria Lurra, SA, cu sediul în Vitoria (Spania),

reprezentate de F. Pombo García, E. Garayar Gutiérrez și J. Alonso Berberena, avocați, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamante în cauza T-129/99,

Daewoo Electronics Manufacturing España, SA, cu sediul în Vitoria, reprezentată de A. Creus Carreras și B. Uriarte Valiente, avocați,

reclamantă în cauza T-148/99,

împotriva

Comisiei Comunităților Europene, reprezentată de domnii F. Santaolalla, G. Rozet și G. Valero Jordana, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

pârâtă,

* Limba de procedură: spaniola.

susținută de

Asociación Nacional de Fabricantes de Electrodomésticos de Línea Blanca (ANFEL), cu sediul în Madrid (Spania), reprezentată de către M. Muñiz și M. Cortés Muleiro, avocați, cu domiciliul ales în Luxemburg,

intervenientă,

și de

Conseil européen de la construction d'appareils domestiques (CECED), reprezentat de A. González Martínez, avocat, cu domiciliul ales în Luxemburg,

intervenient în cauza T-148/99,

având ca obiect o cerere de anulare a Deciziei 1999/718/CE a Comisiei din 24 februarie 1999 privind ajutorul de stat acordat de Spania în favoarea Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa) (JO L 292, p. 1),

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE (Camera a treia extinsă),

compus din domnii J. Azizi, președinte, K. Lenaerts, doamna V. Tiili, domnii R. M. Moura Ramos și M. Jaeger, judecători,

grefier: domnul J. Plingers, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma procedurii orale din 26 iunie 2001,

pronunță prezenta

Hotărâre

Cadrul juridic

Intensitatea maximă admisă a ajutorului în Țara Bascilor

1 Potrivit hărții ajutoarelor regionale din Spania, propusă de către Comisie (JO 1996, C 25, p. 3), plafonul aplicabil acestora în Țara Bascilor este de 25 % echivalent subvenție netă (ESN).

Programul de ajutoare regionale Ekimen al Comunității Autonome a Țării Bascilor

2 Prin Decizia din 12 decembrie 1996 [SG (96) D/11028 (ajutor de stat nr. 529/96)], al cărei anunț a fost publicat (JO 1997, C 189, p. 7), Comisia a aprobat programul de ajutoare regionale Ekimen al Comunității Autonome a Țării Bascilor care i-a fost notificat în stadiu de proiect de către Spania la 28 iunie 1996. Acest program a fost instituit prin Decretul nr. 289/1996 din 17 decembrie 1996 (denumit în continuare „Decretul Ekimen”), publicat în *Boletín Oficial del País Vasco* nr. 246 din 23 decembrie 1996, p. 20138.

3 Acest program acoperea perioada cuprinsă între 1996 și 1998 și era conceput pentru a promova dezvoltarea regională și crearea de locuri de muncă în Comunitatea Autonomă a Țării Bascilor (articolul 1 din Decretul Ekimen). Ajutoarele puteau fi acordate sub forma unei subvenții sau a unui împrumut cu dobândă redusă pentru crearea de noi instalații de producție sau extinderea ori modernizarea infrastructurii existente (articolul 9 din Decretul Ekimen). Costurile admisibile cuprindeau terenurile, clădirile și instalațiile [articolul 7 litera (a) din Decretul Ekimen].

4 Întreprinderile industriale erau, în special, susceptibile să beneficieze de ajutoare (articolul 3 din Decretul Ekimen). În acest scop, articolul 5 din Decretul Ekimen prevedea că investițiile trebuiau să îndeplinească următoarele condiții:

— proiectul de investiții trebuie să fie viabil din punct de vedere tehnic, economic și financiar și să fie implementat în termen de trei ani de la data acordării ajutorului;

— suma investiției trebuie să fie mai mare de 360 de milioane de pesete spaniole (ESP);

— proiectul trebuie să permită crearea a cel puțin 30 de locuri de muncă;

— atât investițiile, cât și crearea de locuri de muncă, care trebuie luate în considerare, trebuie să fie realizate de o singură entitate juridică și, în cazul întreprinderilor care dispun de mai multe centre de producție, doar într-unul din aceste centre, cu excepția cazului în care s-a stabilit în mod corespunzător că este vorba de un singur proiect de investiții;

— investiția trebuie să fie finanțată în proporție de cel puțin 30 % din resurse proprii ale întreprinderii beneficiare.

5 În termenii articolului 10 din Decretul Ekimen, ajutoarele acordate în cadrul acestui program de ajutoare nu puteau depăși 25 % din investiție (a se vedea punctul 112).

Avantajele fiscale în vigoare pe teritoriul istoric al Álava

6 Cadrul fiscal în vigoare în Țara Bascilor intră sub incidența Acordului economic instituit prin Legea spaniolă nr. 12/1981 din 13 mai 1981, modificată ulterior prin Legea 38/1997 din 4 august 1997. În temeiul acestei legislații, Diputación Foral de Álava poate, în anumite condiții, să organizeze regimul fiscal aplicabil pe teritoriul său.

7 În acest cadru, Diputación Foral de Álava a adoptat diverse facilități fiscale sub forma, în special, a unui credit fiscal de 45 % și a unei reduceri a bazei de impozitare pentru impozitul pe profit.

Credit fiscal de 45 %

8 A șasea dispoziție adițională a Norma Foral nr. 22/1994 din 20 decembrie 1994 de punere în aplicare a bugetului Territorio Histórico de Álava pe anul 1995 [*Boletín Oficial del Territorio Histórico de Álava* (denumit în continuare „BOTHÁ”) nr. 5 din 13 ianuarie 1995] este formulată astfel:

„Investițiile în imobilizări corporale noi, efectuate între 1 ianuarie 1995 și 31 decembrie 1995, care depășesc 2,5 miliarde de ESP [pesete spaniole], potrivit acordului Diputación Foral de Álava, vor beneficia de un credit fiscal de 45 % din quantumul investiției stabilit de Diputación Foral de Álava, aplicabil quantumului final al impozitului de plată.

Deducerea neaplicată din cauza insuficienței impozitului se poate aplica timp de nouă ani după cel în care s-a încheiat acordul Diputación Foral de Álava.

Acordul Diputación Foral de Álava stabilește termenele și restricțiile aplicabile în fiecare caz.

Avantajele recunoscute în temeiul prezentei dispoziții sunt incompatibile cu orice alt avantaj fiscal în legătură cu aceleași investiții.

Diputación Foral de Álava stabilește de asemenea durata procesului de investiție, care va putea cuprinde investiții realizate în etapa de pregătire a proiectului ca se află la baza investițiilor”.

9 Validitatea acestei dispoziții a fost prelungită pentru anul 1996, prin a cincea dispoziție adițională a Norma Foral nr. 33/1995 din 20 decembrie 1995 (BOTHÁ nr. 4 din 10 ianuarie 1996), astfel cum a fost modificată prin punctul 2.11 din dispoziția derogatorie unică din Norma Foral nr. 24/1996 din 5 iulie 1996 (BOTHÁ nr. 90 din 9 august 1996). Pentru anul 1997, măsura fiscală a fost prelungită prin a șaptea dispoziție adițională a Norma Foral nr. 31/1996 din 18 decembrie 1996 (BOTHÁ nr. 148 din 30 decembrie 1996). Creditul fiscal de 45 % din quantumul investițiilor a fost menținut, într-o formă modificată, pentru anii 1998 și 1999 prin a unsprezecea dispoziție adițională din Norma Foral nr. 33/1997 din 19 decembrie

1997 (BOTHA nr. 150 din 31 decembrie 1997) și, respectiv, prin a șaptea dispoziție adițională din Norma Foral nr. 36/1998 din 17 decembrie 1998 (BOTHA nr. 149 din 30 decembrie 1998).

Reducerea bazei de impozitare pentru impozitul pe profit

10 Articolul 26 din Norma Foral nr. 24/1996 din 5 iulie 1996, menționată la punctul precedent, prevede:

„ 1. Întreprinderile care își încep activitatea vor beneficia de o reducere de 99 %, 75 %, 50 % și, respectiv, de 25 % din baza de impozitare pozitivă corespunzătoare rezultatului activității lor economice, anterior compensării cu baze de impozitare negative din exercițiile financiare precedente, în cursul a patru perioade de impozitare consecutive, începând cu primul exercițiu în cursul căruia, în cei patru ani ulteriori demarării activității lor, acestea înregistrează baze de impozitare pozitive.

[...]

2. Pentru a beneficia de această reducere, contribuabilii vor trebui să respecte următoarele condiții:

a) să își înceapă activitatea cu un capital minim plătit de 20 de milioane ESP;

b) [...]

(c) [...]

d) să nu fi exercitat anterior noua activitate, în mod direct sau indirect, sub un alt nume;

e) să exercite noua activitate într-un spațiu sau într-un loc în care nu se desfășoară nicio altă activitate de către alte persoane fizice sau juridice;

f) să realizeze investiții în immobilizări corporale în cursul primilor doi ani de activitate în valoare de cel puțin 80 de milioane ESP, înțelegându-se că toate investițiile trebuie să fie destinate unor bunuri alocate activității, cu excepția celor care sunt închiriate sau cedate unui terț pentru utilizare. În acest scop vor fi, de asemenea, considerate drept investiții în immobilizări corporale bunurile achiziționate prin leasing financiar, cu condiția ca persoana care achiziționează bunurile să își asume angajamentul de a-și exercita opțiunea de cumpărare;

g) să creeze cel puțin zece locuri de muncă în cele șase luni de la începerea activității lor și să mențină la acest nivel media anuală a personalului începând din acel moment și până la exercițiul în care expiră dreptul de a aplica reducerea bazei de impozitare.

h) [...]

i) să dispună de un plan de afaceri pentru o perioadă de cel puțin cinci ani.

3. [...]

4. Suma minimă a investițiilor indicată la alineatul (2) litera (f), precum și numărul de angajați menționați la alineatul (2) litera (g) vor fi incompatibile cu orice alt avantaj fiscal instituit pentru aceste investiții sau pentru crearea de locuri de muncă.

5. Reducerea stabilită în prezenta dispoziție va fi solicitată printr-o cerere depusă la administrația fiscală, care, în urma verificării respectării condițiilor cerute inițial, va notifica, după caz, societatea solicitantă cu privire la autorizația provizorie a acesteia, fiind necesar ca respectiva autorizație să fie validată de către Diputación Foral de Álava.

[...]”

Situația de fapt

11 La 13 mai 1996, autoritățile basce și Daewoo Electronics Co. Ltd (denumită în continuare „Daewoo Electronics”) au semnat un acord de cooperare prin care Daewoo Electronics și-a asumat angajamentul de a înființa o uzină de producție de frigidere în Țara Bascilor. La rândul lor, autoritățile basce și-au asumat angajamentul de a susține acest proiect prin acordarea de subvenții.

12 În conformitate cu acest acord, proiectul menționat anterior era susceptibil să beneficieze de o subvenție care se putea ridica la 25 % din investițiile în imobilizări corporale și din cheltuielile de stabilire, precum și din întregul ajutor public disponibil pentru operatorii dornici să investească în Țara Bascilor în sectoarele mediului, cercetării, dezvoltării și economiei de energie.

13 Întreprinderea creată de Daewoo Electronics era obligată să redacteze un plan de afaceri, a cărui aprobare din partea autorităților basce era o condiție prealabilă punerii în aplicare a acordului. Acest plan, referitor la perioada cuprinsă între 1996 și 2001, a fost prezentat autorităților basce în septembrie 1996. Acesta prevedea o investiție de 11 835 600 000 ESP și crearea a 745 locuri de muncă. Vânzările trebuiau să înceapă în 1997, în special pe piețele spaniolă, franceză și italiană și ulterior să se extindă, în 1998, la piețele din Germania și din Regatul Unit. Cea mai mare parte din cifra de afaceri trebuia să fie realizată, la început, pe piața spaniolă. Exporturile trebuiau să crească anual pentru a reprezenta 60 % din cifra de afaceri totală în trei - patru ani.

14 La 7 octombrie 1996 a fost înființată Daewoo Electronics Manufacturing España, SA (denumită în continuare „Demesa”), societate de naționalitate spaniolă și filială deținută în totalitate de Daewoo Electronics.

15 Prin scrisoarea din 10 octombrie 1996, întreprinderea Gasteizko Industria Lurra, SA (denumită în continuare „Gasteizko Industria”), aparținând sectorului public, a trimis către Demesa o ofertă referitoare la vânzarea, la prețul de 4 125 ESP/m², a unui teren viabilizat de 100 000 m² situat în Vitoria-Gasteiz, în zona industrială Júndiz. Demesa a acceptat această ofertă în noiembrie 1996.

16 Spre finalul lunii noiembrie 1996, Demesa a început lucrările de construcție ale uzinei de producție de frigidere.

17 La 24 decembrie 1996, consiliul guvernului basc a hotărât să acorde întreprinderii Demesa, pe baza unui decret Ekimen (a se vedea punctele 2 – 5), o subvenție de 25 % echivalent subvenție brută (ESB) din suma totală a investiției prevăzute, și anume 2 958 900 000 ESP.

18 În temeiul Acordului nr. 737/1997 din 21 octombrie 1997 al Diputación Foral de Álava, reclamanta a obținut creditul fiscal de 45 % menționat la punctele 8 și 9.

19 La 30 decembrie 1997, dată la care actul autentic de vânzare a fost semnat, Demesa a plătit întreprinderii Gasteizko Industria prețul de cumpărare pentru teren, care a fost stabilit în oferta din 10 octombrie 1996 (a se vedea punctul 15).

20 La 30 decembrie 1997 a fost încheiat actul de vânzare-cumpărare privind acest teren.

Procedură administrativă

21 Prin scrisoarea din 11 iunie 1996, Comisia a primit din partea Asociación Nacional de Fabricantes de Electrodomésticos de Línea Blanca (ANFEL) o plângere potrivit căreia Spania ar fi acordat întreprinderii Demesa un ajutor, sub forma unor subvenții și scutiri fiscale, depășind plafoanele aplicabile ajutoarelor regionale în Țara Bascilor. Comisia a primit, de asemenea, o plângere în acest sens din partea Conseil européen de la construction d'appareils domestiques (CECED) [Consiliul european al producătorilor de aparate electrocasnice] și a Associazione Nazionale Industria Elettrotecniche ed Elettroniche (ANIE).

22 Prin scrisoarea din 26 iunie 1996, Comisia a trimis autorităților spaniole o cerere de informații.

23 Prin scrisoarea din 16 septembrie 1996, autoritățile spaniole au trimis Comisiei anumite informații. Prin scrisoarea din 11 februarie 1997, autoritățile basce au comunicat Comisiei informații suplimentare.

24 Prin scrisoarea din 16 decembrie 1997, Comisia a informat autoritățile spaniole cu privire la decizia sa, în special aceea „de a iniția procedura prevăzută la articolul 93 alineatul (2) din tratat în legătură cu o posibilă depășire a plafonului de ajutor, stabilit la 25 % ESN, aplicabil în regiune, din cauza acordării [...] de ajutoare întreprinderii Demesa sub forma:

— unor măsuri fiscale în cadrul regimului fiscal al provinciei Álava (Norma Foral nr. 24/1996 din 5 iulie 1996 privind impozitul pe profit),

— a unui credit fiscal constând într-o reducere de 45 % a sumei datorate ca impozit pe venit [A șasea dispoziție adițională a Norma Foral nr. 22/1994 din 20 decembrie 1994 privind execuția bugetului provinciei Álava pentru 1995, prorogată prin Norma Foral nr. 33/1995 din 20 decembrie 1995 (A cincea dispoziție adițională), de Norma Foral nr. 24/1996 din 5 iulie 1996 (Dispoziția derogatorie, punctul 2.11) și de Norma Foral nr. 31/1996 din 18 decembrie 1996 (A șaptea dispoziție adițională)],

— utilizării gratuite de către Demesa a unei parcele de 500 000 de metri pătrați în zona industrială Júndiz din 1996, precum și a unui eventual preț de vânzare neconform cu prețul pieței”.

25 Comisia a invitat persoanele interesate să își prezinte observațiile cu privire la pretensele ajutoare (JO 1998, C 103, p. 3). Autoritățile spaniole și-au prezentat observațiile prin scrisorile din 23 ianuarie și din 6 martie 1998. Comisia a primit observații din partea persoanelor interesate și le-a transmis autorităților spaniole, care i-au prezentat comentariile lor cu privire la aceste observații prin scrisoarea din 20 octombrie 1998.

26 Prin scrisoarea din 4 iunie 1998, Comisia a informat autoritățile spaniole cu privire la decizia sa de a extinde procedura în curs la ajutorul acordat întreprinderii Demesa în cadrul programului Ekimen, în ceea ce privește partea care nu intră sub incidența normei generale de la articolul 10 alineatul (1) din Decretul Ekimen, care autorizează o intensitate a ajutorului de 10 % din costurile reale admisibile (a se vedea punctul 112).

27 Comisia a invitat persoanele interesate să își prezinte observațiile cu privire la acest punct (JO 1998, C 266, p. 6). Autoritățile spaniole și-au prezentat observațiile prin scrisorile din 22 iulie 1998 și 24 iulie 1998. Comisia a transmis observațiile din partea altor persoane interesate autorităților spaniole, care au reacționat față de acestea prin scrisoarea din 3 decembrie 1998.

28 Două reuniuni au avut loc la Bruxelles și la Vitoria-Gasteiz între serviciile Comisiei și reprezentanții autorităților basce respectiv la 29 octombrie 1998 și la 15 decembrie 1998.

29 La 24 februarie 1999, Comisia a adoptat Decizia 1999/718/CE privind ajutorul de stat acordat de Spania în favoarea Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa) (JO L 292. p. 1, denumită în continuare „decizia atacată”).

30 Aceasta conține în special următoarele dispoziții:

„Articolul 1

Ajutoarele de stat acordate de Spania în favoarea [Demesa] și anume:

a) avantajul, în valoare de 184 075,79 EUR, echivalent cu amânarea plății prețului terenului timp de nouă luni de la data la care [Demesa] a ocupat un teren în zona industrială Júndiz (Vitoria-Gasteiz), pentru a realiza construcția proiectată, până în momentul plății prețului;

b) avantajul, în valoare de 213 960,31 EUR, echivalent cu diferența dintre prețul pieței și prețul plătit de [Demesa] pentru un teren în zona industrială Júndiz (Vitoria-Gasteiz);

c) acordarea unei subvenții mai mari cu cinci puncte procentuale decât subvenția maximă autorizată de 20 % din costurile admisibile acoperite de regimul de ajutoare Ekimen, și anume excluzând din costurile menționate echipamentele evaluate la 1 803 036,31 EUR în cadrul auditului prezentat de autoritățile regionale în anexa la scrisoarea din partea Spaniei din 24 iulie 1998;

d) acordarea unui credit fiscal a cărui sumă este echivalentă cu 45 % din costul investiției stabilit de Diputación Foral de Álava în Decizia (acordul) 737/1997 din 21 octombrie 1997;

e) reducerea bazei de impozitare pentru întreprinderile nou înființate prevăzută la articolul 26 din Norma Foral nr. 24/1996 din 5 iulie 1996,

sunt incompatibile cu piața comună.

Articolul 2

1. Spania adoptă toate măsurile necesare pentru:

a) recuperarea de la beneficiar a ajutoarelor prevăzute la literele (a), (b) și (c) de la articolul 1 și acordate acestuia în mod ilegal;

a) retragerea avantajelor obținute prin ajutoarele prevăzute la literele (a), (b) și (c) de la articolul 1 și acordate acestuia în mod ilegal;

2. Recuperarea are loc în conformitate cu procedurile dreptului național. Sumele care trebuie recuperate generează dobânzi de la data la care acestea au fost puse la dispoziția beneficiarului

până la recuperarea lor efectivă. Dobânzile sunt calculate pe baza ratei de referință utilizate pentru calcularea subvenției echivalente în cadrul ajutoarelor cu finalitate regională.

Articolul 3

Spania va informa Comisia, în termen de două luni de la data notificării prezentei decizii, cu privire la măsurile luate pentru a se conforma acesteia.

Articolul 4

Prezenta decizie se adresează Regatului Spaniei. ”

Procedura

31 Prin cererile depuse la grefa Tribunalului la 25 mai, 26 mai și, respectiv, 18 iunie 1999, reclamantele în cauzele T-127/99, T-129/99 și T-148/99, au introdus prezentele acțiuni în anulare împotriva deciziei atacate.

32 Prin actele depuse la grefa Tribunalului la 17 noiembrie 1999, ANFEL a solicitat să intervină în sprijinul concluziilor Comisiei în cauzele T-127/99 și T-129/99.

33 Prin actele depuse la grefa Tribunalului la 13 decembrie 1999, ANFEL și CECED au solicitat să intervină în sprijinul concluziilor Comisiei în cauza T-148/99.

34 Prin ordonanța președintelui Camerei a treia extinse a Tribunalului din 25 februarie 2000, aceste cereri de intervenție au fost acceptate.

35 ANFEL și CECED și-au depus memoriile în intervenție la 12 aprilie 2000, cu privire la care părțile principale în cauză și-au prezentat observațiile.

36 Prin ordonanța din 5 iunie 2001, cauzele C-127/04, C-129/99 și T-148/99 au fost conexate în scopul procedurii orale și al hotărârii.

37 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul a hotărât să deschidă procedura orală.

38 În ședința din 26 iunie 2001 au fost ascultate susținerile orale ale părților și răspunsurile acestora la întrebările Tribunalului.

Concluziile părților

39 Reclamanta în cauza T-127/99 solicită Tribunalului:

— să declare acțiunea admisibilă și întemeiată și să anuleze articolul 1 literele (d) și (e) și articolul 2 alineatul (1) litera (b) și articolul (2) alineatul (2) din decizia atacată;

— să oblige Comisia la plata cheltuielilor de judecată.

40 În cauza T-129/99, reclamantele solicită Tribunalului:

— să anuleze decizia atacată;

— să oblige Comisia la plata cheltuielilor de judecată;

— să oblige ANFEL la plata cheltuielilor de judecată referitoare la procedura de intervenție.

41 Reclamanta în cauza T-148/99 solicită Tribunalului:

— să declare acțiunea admisibilă și întemeiată;

— să anuleze decizia atacată;

— să oblige Comisia la plata cheltuielilor de judecată.

42 Reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 solicită, de asemenea, Tribunalului să impună Comisiei să prezinte documentele sale interne privind adoptarea deciziei atacate. În cauza T-129/99, reclamantele solicită prezentarea întregului dosar administrativ referitor la decizia atacată.

43 În cauza T-127/99 și în cauza T-148/99, Comisia solicită Tribunalului:

— să respingă acțiunea;

— să oblige reclamanta la plata cheltuielilor de judecată.

44 În cauza T-129/99, Comisia solicită Tribunalului:

— să declare acțiunea inadmisibilă în ceea ce privește articolul 1 literele (d) și (e) din decizia atacată și, în subsidiar, să respingă acest punct ca nefondat;

— să respingă acțiunea în ceea ce privește articolul 1 literele (a) și (c) din decizia atacată;

— să oblige reclamantele la plata cheltuielilor de judecată.

45 Mai mult, Comisia consideră că cererile reclamantelor în cauzele T-127/99, T-129/99 și T-148/99 referitoare la comunicarea anumitor documente sau a dosarului integral, trebuie respinse.

46 În concluziilor lor, precum cele prezentate în ședință, ANFEL, în cele trei cauze și CECED, în cauza T-148/99, solicită Tribunalului:

— să respingă acțiunea;

— să oblige reclamantele la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la admisibilitatea parțială a acțiunii în cauza T-129/99

47 Comisia susține că acțiunea în cauza T-129/99 este inadmisibilă în măsura în care reclamantele încearcă să obțină anularea articolului 1 literele (d) și (e) din decizia atacată. Astfel, reclamantele nu ar fi vizate în mod direct și individual de aceste dispoziții, în sensul articolului 230 al patrulea paragraf din Tratatul CE.

48 Reclamantele în cauza T-129/99 răspund că decizia atacată trebuie considerată un tot indivizibil. În plus, acestea susțin că ajutoarele fiscale vizate la articolul 1 literele (d) și (e) și cele vizate la articolul 1 literele (a) – (c) au fost luate în considerare de către Comisie și aceasta a concluzionat, pe această bază, că suma totală a ajutoarelor acordate către Demesa depășește cu mult intensitatea maximă admisă a ajutorului în Țara Bascilor. În cele din urmă, Comunitatea Autonomă a Țării Bascilor ar dispune, în temeiul dreptului spaniol, de competențe în domeniile fiscale vizate la articolul 1 literele (d) și (e) din decizia atacată. Prin urmare, ar trebui să îi fie recunoscută calitatea de a acționa în ceea ce privește aceste dispoziții ale deciziei menționate.

49 Tribunalul constată, mai întâi, că decizia atacată nu este adresată reclamantelor în cauza T-129/99 și anume Comunitatea Autonomă a Țării Bascilor și Gasteizko Industria. Prin urmare, ar trebui să se examineze dacă aceste părți pot fi considerate ca fiind vizate de decizia atacată în mod direct și individual în sensul articolului 230 al patrulea paragraf din Tratatul CE.

50 În această privință, este necesar să se arate, pe de o parte, că articolul 1 literele (a) și (b) din decizia atacată se raportează la ajutoare pe care Gasteizko Industria le-ar fi acordat întreprinderii Demesa și, pe de altă parte, că articolul 1 litera (c) din decizia atacată în cauză se

referă la un ajutor pe care Comunitatea Autonomă a Țării Bascilor l-ar fi acordat aceleiași întreprinderi. Dispozițiile în cauză ale deciziei atacate nu numai că afectează actele ale căror autori sunt reclamantele în cauza T-129/99, ci, mai mult, împiedică aceste reclamante să-și exercite, după cum consideră, propriile competențe de care beneficiază în mod direct în temeiul dreptului intern spaniol (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Tribunalului din 30 aprilie 1998, Vlaams Gewest/Comisia, cauza T-214/95, Rec., p. II-717, punctele 29 și 30 și Hotărârea Tribunalului din 15 iunie 1999, Regione Autonoma Friuli-Venezia Giulia/Comisia, cauza T-288/99, Rec., p. II-1871, punctul 31).

51 Rezultă că articolul 1 literele (a) și (b) din decizia atacată vizează în mod direct și individual Gasteizko Industria, iar articolul 1 litera (c) din decizia atacată vizează în mod direct și individual Comunitatea Autonomă a Țării Bascilor.

52 Având în vedere că este o una și aceeași acțiune, se poate constata deja că acțiunea în cauza T-129/99 este admisibilă, în măsura în care vizează anularea articolului 1 literele (a) – (c) din decizia atacată (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții din 24 martie 1993, CIRFS și alții/Comisia, cauza C-313/90, Rec., p. I-1125, punctul 31).

53 În ceea ce privește măsurile vizate la articolul 1 literele (d) și (e) din decizia atacată și anume creditul fiscal și reducerea bazei de impozitare, este cunoscut în rândul părților că aceste măsuri n-au fost instituite de niciuna din părțile reclamante în cauza T-129/99.

54 Reclamantele în această cauză pretind totuși că dispozițiile deciziei atacate le vizează, de asemenea, în mod direct și individual. În acest scop, acestea se referă mai întâi la competențele fiscale proprii ale Comunității Autonome a Țării Bascilor.

55 Totuși, acest argument nu este convingător, din moment ce Comunitatea Autonomă a Țării Bascilor nu a demonstrat că articolul 1 literele (d) și (e) din decizia atacată nu i-ar permite să-și exercite, după cum consideră adecvat, competențele fiscale proprii (Hotărârea Vlaams Gewest/Comisia, menționată la punctul 50, punctul 29).

56 Reclamantele nu ar putea, de asemenea, pretinde că decizia atacată este indivizibilă. Astfel, decizia atacată se analizează drept un fascicul de decizii referitoare la diferitele ajutoare acordate aceleiași întreprinderi de către entități publice distincte.

57 Mai mult, contrar a ceea ce pretind reclamantele, Comisia nu a ținut seama, în decizia atacată, de pretinsele ajutoare vizate la articolul 1 literele (d) și (e) din decizia atacată pentru a aprecia dacă avantajele acordate întreprinderii Demesa în temeiul programului Ekimen depășeau plafonul autorizat menționat în decizia din 12 decembrie 1996 (a se vedea punctul 2). Pe de altă parte, în decizia atacată, Comisia nu și-a întemeiat aprecierea potrivit căreia pretinsele ajutoare vizate de decizia atacată sunt incompatibile cu piața comună pe constatarea că toate avantajele diverse de care ar fi beneficiat Demesa ar depăși plafonul de 25 % ESN pentru Țara Bascilor (a se vedea punctul 1).

58 Prin urmare, este necesar să se concluzioneze că acțiunea în cauza T-129/99 este inadmisibilă, în măsura în care vizează anularea articolului 1 literele (d) și (e) din decizia atacată și, în consecință, de asemenea, în măsura în care vizează anularea articolului 2 alineatul (1) litera (b) din decizia atacată.

Cu privire la fond

59 Trei motive comune pot fi identificate în cererile privind prezentele acțiuni. Primul motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 92 alineatul (1) din Tratatul CE [devenit, după modificare, articolul 87 alineatul (1) din Tratatul CE]. Al doilea motiv este întemeiat pe o încălcare a principiilor protecției încrederii legitime și a securității juridice și al treilea pe o încălcare a articolului 190 din Tratatul CE (devenit articolul 253 din Tratatul CE).

60 În cauzele T-129/99 și T-148/99, reclamantele invocă, de asemenea, un motiv întemeiat pe o încălcare a dreptului său la apărare. În final, reclamantele în cauza T-129/99 invocă, pe de altă parte, o motiv întemeiat pe o încălcare a articolului 92 alineatul (3) din tratat.

I - Cu privire la primul motiv, întemeiat pe o încălcare a articolului 92 alineatul (1) din tratat

61 Acest motiv cuprinde șase aspecte. Primele cinci se referă la diversele elemente pretinse de ajutor, identificate în dispozitivul deciziei atacate [articolul 1 literele (a) – (e)]. Al șaselea aspect se referă la eventualele denaturări ale concurenței și la impactul asupra schimburilor intracomunitare, în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat.

62 Tribunalul consideră indicat să se examineze, mai întâi, aspectul legat de pretinsul element de ajutor vizat la articolul 1 litera (b) din decizia atacată anterior aprecierii legalității altor puncte de la articolul 1 din decizia atacată.

Cu privire la primul aspect, referitor la prețul de achiziție al terenului de 100 000 m², vizat la articolul 1 litera (b) din decizia atacată

63 În decizia atacată, Comisia a evaluat la 4 481 ESP/m² prețul de piață al terenului de 100 000 m², pe care Gasteizko Industria l-a vândut întreprinderii Demesa (decizie atacată, punctul V.2.2, ultimul paragraf). Era vorba despre o parcelă viabilizată, care cuprindea branșamentele la apă, gaze, electricitate și canalizare.

64 Prețul de 4 481 ESP/m² reținut de Comisie este cel menționat într-un raport al Price Waterhouse din ianuarie 1997 (decizia atacată, punctul V.2.2, al șaptelea paragraf). Astfel, „acest document face trimitere la un curs unitar pe metru pătrat amenajat, de 4 481 ESP pe metru pătrat, pentru terenuri de 50 000 de metri pătrați situați în aceeași zonă ca cea ocupată de Demesa” (decizia atacată, punctul III.2.1, al patrulea paragraf).

65 Reiese din decizia atacată că Comisia a verificat conformitatea evaluării de către Price Waterhouse, bazându-se pe alte trei rapoarte.

66 Comisia se referă, mai întâi, la evaluările a doi experți imobiliari din datele de 13 ianuarie 1998 și 6 februarie 1998, care au fost prezentate în cursul procedurii administrative de autoritățile regionale basce. Decizia atacată explică în această privință:

„Prima evaluare arată [...] că prețul de vânzare al unui teren amenajat de peste 10 000 m² ar trebui să se situeze într-un interval de 4000 – 4 500 ESP/m². A doua evaluare, bazată pe date reale și anume pe prețurile de vânzare ale terenurilor amenajate, având caracteristici similare, vândute în lunile precedente, prezintă un preț de 5 000 ESP/m² pentru două terenuri de aproximativ 33 000 m² și 50 000 m², care depășesc, prin urmare, cu mult cei 10 000 m² și concluzionează că nu există referințe pe piață pentru terenuri amenajate de 100 000 m², astfel încât un preț între 4 000 ESP/m² și 4 800 ESP/m² pare, în aceste împrejurări, justificat, date fiind costurile de amenajare care pot fi generate de terenurile mari, subliniind, în același timp, caracterul politic, și anume influențat în mod necesar de considerații neeconomice, al acestui tip de vânzare” (decizia atacată, punctul V.2.2., al cincilea paragraf).

67 Comisia s-a bazat în continuare pe un audit al IDOM din iulie 1998. Decizia atacată explică faptul că acest audit „arată că prețul pe m² al unui teren neamenajat în aceeași zonă este de aproximativ 5 000 ESP/m². Prețul plătit de Demesa s-ar justifica printr-o reducere oferită în funcție de mărimea terenului. Cu toate acestea, în concluziile sale, auditorul menține prețul de 5 000 ESP/m² și semnaleză divergența estimării sale în raport cu prețul de 4 125 ESP/m² stabilit de autoritățile regionale” (decizia atacată, punctul V.2.2, al șaselea paragraf).

68 Comisia concluzionează că „media estimărilor [conținute de cele trei rapoarte menționate anterior] nu este semnificativ diferită de costul unitar mediu de 4 481 ESP/m² amenajat estimat în ianuarie 1997 de Price Waterhouse, care include costurile de amenajare” (decizia atacată, punctul V.2.2, al șaptelea paragraf). Prin urmare, acest preț reprezintă, potrivit Comisiei, prețul de piață.

69 Comisia adaugă:

„Dat fiind că Demesa a plătit 4 125 ESP/m², această societate a beneficiat de un avantaj corespunzător diferenței dintre aceste două cifre (356 ESP/m²) și anume 213 960,31 EUR (35 600 000 ESP)” (decizia atacată, punctul V.2.2., ultimul paragraf).

70 În aceste condiții, Comisia a calificat, la articolul 1 litera (b) din decizia atacată, drept ajutor de stat „avantajul, în valoare de 213 960,31 EUR, echivalent cu diferența dintre prețul pieței și prețul plătit de [Demesa] pentru un teren în zona industrială Júndiz (Vitoria-Gasteiz)”.

71 Reclamantele în cauzele T-129/99 și T-148/99 susțin că articolul 92 alineatul (1) din tratat a fost încălcat de Comisie, considerând că prețul de achiziție de 4 125 ESP/m² nu corespundea prețului pieței. Acestea pretind că, în decizia atacată, Comisia a stabilit în mod arbitrar un preț

de piață. Astfel, Comisia s-ar fi bazat pe un preț de 4 481 ESP/m² stabilit de societatea de audit Price Waterhouse pentru un teren de 50 000 m², cu toate că rapoartele experților independenți care i-ar fi fost adresate în cursul procedurii administrative ar include toate prețul de vânzare real de 4 125 ESP/m² în intervalul prețurilor de piață.

72 În această privință, Tribunalul reamintește că vânzarea de bunuri de către o autoritate publică, astfel cum s-a făcut prin intermediul Gasteizko Industria, în condiții preferențiale, este susceptibilă să constituie un ajutor de stat (Hotărârea Curții din 11 iulie 1996, SFEI și alții, cauza C-39/94, Rec., p. I-3547, punctul 59).

73 Pentru a aprecia dacă, în cazul din speță, Demesa a primit un ajutor în cursul achiziției terenului de 100 000 m², trebuie să se analizeze dacă această întreprindere a cumpărat terenul în cauză la un preț pe care nu l-ar fi putut obține în condiții de piață normale (Hotărârea Curții din 29 aprilie 1999, Spania/Comisia, cauza C-342/96, Rec., p. I-2459, punctul 41 și Hotărârea Curții din 29 iunie 1999, DM Transport, cauza C-256/97, Rec., p. I-3913, punctul 22).

74 Rezultă din decizia atacată (a se vedea punctele 63-70) că prețului de 4 481 ESP/m², prezentat în raportul Price Waterhouse, Comisia i-a atribuit o importanță decisivă. Astfel, pentru a aprecia dacă prețul plătit efectiv de Demesa pentru terenul de 100 000 m² conținea un element de ajutor, Comisia a comparat prețul de vânzare cu singurul preț care reiese din raportul Price Waterhouse. Prețurile stabilite în celelalte trei rapoarte menționate în decizia atacată și anume rapoartele din 13 ianuarie 1998 și 6 februarie 1998 și raportul IDOM din iulie 1998 au fost utilizate cu singurul scop de a verifica conformitatea prețului avansat de Price Waterhouse.

75 Pentru a aprecia legalitatea articolului 1 litera (b) din decizia atacată, este necesar, prin urmare, să se examineze dacă, în mod semnificativ, Comisia a putut atribui o astfel de importanță decisivă raportului Price Waterhouse.

76 În acest scop, trebuie să se constate că, în decizia atacată, Comisia explică faptul „că valoarea celor două evaluări [și anume cele din 13 ianuarie 1998 și 6 februarie 1998] și a unui audit [al IDOM] realizate *a posteriori* nu poate fi aceeași cu cea a unei evaluări *ex ante*” (decizia atacată, punctul V.2.2, al treilea paragraf).

77 Cu toate acestea, Tribunalul reamintește că, prin scrisoarea din 10 octombrie 1996, Gasteizko Industria a adresat întreprinderii Demesa o ofertă de vânzare a unui teren de 100 000 m² în zona industrială Júndiz la prețul de 4 125 ESP/m². În plus, rezultă din dosar că, în noiembrie 1996, Demesa a acceptat verbal această ofertă. Prin urmare, trebuie să se constate că cele patru evaluări menționate în decizia atacată, inclusiv cea a Price Waterhouse, sunt posterioare acordului de vânzare. Prin urmare, chiar dacă rezultă din Comunicarea Comisiei privind elementele de ajutor de stat din vânzările de terenuri și de clădiri de către autoritățile publice (JO 1997, C 209, p.3) că un preț de vânzare care corespunde unui preț estimat de un expert independent anterior vânzării nu conține elemente de ajutor, Comisia nu se putea întemeia în mod rezonabil pe data redactării raportului Price Waterhouse (ianuarie 1997) pentru a atașa o importanță decisivă acestuia.

78 În urma unei întrebări scrise a Tribunalului, Comisia a explicat că estimarea Price Waterhouse, controlor de conturi al societății imobiliare vânzătoare, este singura estimare acceptabilă din moment ce aceasta a fost făcută în vederea stabilirii valorii pecuniare a portofoliului imobiliar al acesteia din urmă. În plus, ar fi vorba de unica estimare care ar fi fost făcută anterior deciziei de deschidere a procedurii în temeiul articolului 93 alineatul (2) din Tratatul CE [devenit articolul 88 alineatul (2) CE]. În plus, Comisia contestă fiabilitatea rapoartelor din 13 ianuarie 1998 și 6 februarie 1998 din moment ce primul raport nu s-ar întemeia pe date reale ale pieței, iar al doilea ar fi scăzut prețurile pe baza unor criterii politice.

79 Tribunalul consideră, mai întâi, că faptul că evaluările din 13 ianuarie 1998 și din 6 februarie 1998 și raportul IDOM sunt ulterioare deschiderii procedurii nu permite, în prezenta cauză, să se acorde o importanță predominantă raportului Price Waterhouse din ianuarie 1997. Astfel, cei patru rapoarte, inclusiv cel al Price Waterhouse, au fost întocmite într-o perioadă în care Comisia începuse deja o investigație privind pretinsele ajutoare acordate întreprinderii Demesa. Prima solicitare de informații în acest dosar datează, astfel, din iunie 1996.

80 În continuare, trebuie să se constate că niciunul din cele patru rapoarte menționate în decizia atacată nu se bazează direct pe vânzări de terenuri cu o suprafață egală cu 100 000 m². Cum se arată în decizia atacată, nu există, astfel, „nicio referință la piață pentru terenurile amenajate de 100 000 m²” (punctul V.2.2, al cincilea paragraf).

81 Cu toate acestea, experții care au întocmit raportul din 6 februarie 1998 și auditul IDOM au depus eforturi, pe baza datelor disponibile, să prezinte o estimare a prețurilor de vânzare ale unui teren cu o astfel de suprafață. Raportul din 13 ianuarie 1998 conține, într-o manieră globală, o estimare pentru orice teren mai mare de 10 000 m².

82 În schimb, raportul Price Waterhouse prezintă o estimare a prețului unui teren de 55 481 m² și nu ia în considerare suprafața reală a terenului cumpărat de Demesa.

83 În aceste condiții, trebuie să se considere că prin utilizarea în decizia atacată a prețului prezentat în raportul Price Waterhouse ca preț de referință decisiv, Comisia a acționat în mod arbitrar.

84 Faptul că prețul avansat de Price Waterhouse a fost verificat de Comisie, comparându-l cu media prețurilor prezentate în celelalte trei rapoarte și anume rapoartele din 13 ianuarie 1998 și 6 februarie 1998 și auditul IDOM, nu este de natură să infirme această concluzie.

85 Pe de o parte, Comisia trebuia să examineze dacă prețul de vânzare plătit de Demesa era un preț de piață. Prin urmare, aceasta ar fi trebuit să compare prețul de vânzare efectiv plătit de Demesa, și nu prețul stabilit de Price Waterhouse, cu prețurile prezentate în diferitele rapoarte ale experților, de care aceasta dispunea în cursul procedurii administrative pentru a aprecia

dacă prețul plătit de Demesa nu era cu mult diferit de prețurile avansate în aceste rapoarte pentru a concluziona cu privire la existența unui ajutor de stat.

86 Pe de altă parte, trebuie să se constate că, în decizia atacată (punctul V.2.2, al șaptelea paragraf), calculul mediei valorilor cuprinse în rapoartele din 13 ianuarie și 6 februarie 1998 și în auditul IDOM se bazează pe o lectură eronată a acestora.

87 În această privință, trebuie să se arate că, în urma unei întrebări scrise a Tribunalului, Comisia a explicat că a calculat media estimărilor la care face trimitere decizia atacată (punctul V.2.2, al șaptelea paragraf) după cum urmează:

„Valorile minime erau [...]: 4 000 ESP/m² (Agenția Luis Perales [raport din 13 ianuarie 1998]), 4 000 ESP/m² (Agenția Juan Calvo [raport din 6 februarie 1998]) și 5 000 ESP/m² (IDOM). Valoarea minimă medie care rezultă este de 4 333 ESP/m². Valorile maxime erau: 4 500 ESP/m² (Agenția Luis Perales [raport din 13 ianuarie 1998]) și 4 800 ESP/m² (Agenția Juan Calvo [raport din 6 februarie 1998]). Valoarea maximă medie care rezultă este, prin urmare, de 4 650 ESP/m². În consecință, valoarea medie care rezultă din cele trei estimări este de 4 491 ESP/m²”.

88 Trebuie să se constate, în primul rând, că, atunci când a considerat că auditul IDOM făcea să reiasă o valoare minimă a terenului cumpărat de Demesa de 5 000 ESP/m², Comisia a comis eroare de fapt. Cu siguranță, auditul IDOM avansează o cifră „de aproximativ 5 000 ESP/m²” („entorno a las 5 000 pesetas”) pentru un teren neamenajat. Cu toate acestea, auditul confirmă, de asemenea, că prețul final obținut de Demesa și anume 4 125 ESP/m², este un preț de piață căruia i s-a aplicat o reducere normală care ține seama de mărimea suprafeței terenului („el precio final obtenido por Demesa es un precio de mercado con un descuento normal, teniendo en cuenta el tamaño de la superficie comprada”). În plus, deși concluziile finale fac încă o dată trimitere la un preț de 5 000 ESP/m², acestea confirmă, de asemenea că, potrivit verificărilor efectuate de IDOM, investiția întreprinderii Demesa a fost realizată la prețurile de piață actuale („la inversión realizada por Demesa se ajusta a los precios de mercado actuales, tras las comprobaciones efectuadas por IDOM”). Prin urmare, rezultă din auditul IDOM că, deși prețul normal poate fi considerat ca fiind de 5 000 ESP/m², prețul plătit de Demesa este un preț de piață, dacă se ia în considerare suprafața terenului.

89 Trebuie să se constate, în al doilea rând, că rezultă, de asemenea, din rapoartele din 13 ianuarie și 6 februarie 1998 că prețul de 4 125 ESP/m² este un preț de piață. Astfel, primul raport afirmă prețul de piață a unui teren de peste 10 000 m² ar trebui să se situeze într-un interval cuprins între 4000 și 4 500 ESP/m². Al doilea raport face trimitere la un preț de piață situat între 4000 și 4 800 ESP/m². Comisia, calculând o medie unică a valorilor exprimate în diferitele rapoarte, a interpretat, cu toate acestea, greșit rapoartele din 13 ianuarie 1998 și 6 februarie 1998. Astfel, din moment ce prețul plătit de Demesa și anume 4 125 ESP/m², se apropie, de fiecare dată, de valoarea minimă a intervalului exprimat în rapoartele din 13 ianuarie și 6 februarie 1998, Comisia, calculând media unică a valorilor, a reținut în mod necesar, pe baza rapoartelor din 13 ianuarie 1998 și 6 februarie 1998, un pretins preț de piață mai mare decât prețul plătit de Demesa, cu toate că aceste rapoarte confirmă că un preț de 4 125 ESP/m² este un preț de piață.

90 Pe baza considerațiilor care precedă, este necesar să se concluzioneze că abordarea adoptată de Comisie în decizia atacată pentru a aprecia dacă prețul de 4 125 ESP/m² pe care Demesa l-a plătit pentru terenul de 100 000 m² cuprinde un element de ajutor de stat este arbitrară. În plus, în calculele sale, Comisia a comis erori de fapt.

91 În aceste condiții, Comisia a încălcat articolul 92 alineatul (1) din tratat considerând în decizia atacată că diferența între prețul de 4 481 ESP/m² avansat de Price Waterhouse și prețul de 4 125 ESP/m² constituia un ajutor de stat.

92 Primul aspect al prezentului motiv este așadar întemeiat. Prin urmare, articolul 1 litera (b) din decizia atacată trebuie anulat în cauzele T-129/99 și T-148/99. Este necesar, de asemenea, în aceleași cauze, să se anuleze articolul 2 alineatul (1) litera (a) din decizia atacată în măsura în care îi impune Regatului Spaniei să recupereze de la Demesa pretinsul ajutor la care se referă articolul 1 litera (b) din decizia atacată.

Cu privire la al doilea aspect, referitor la amânarea plății prețului de achiziție a terenului, prevăzut la articolul 1 litera (b) din decizia atacată

93 La articolul 1 litera (a) din decizia atacată, Comisia a calificat drept ajutor de stat „avantajul, în valoare de 184 075,79 EUR, echivalent cu amânarea plății prețului terenului timp de nouă luni de la data la care [Demesa] a ocupat terenul [de 100 000 m² pe care întreprinderea publică, Gasteizko Industria, i l-a vândut] în zona industrială Júndiz (Vitoria-Gasteiz), pentru a realiza construcția proiectată, până în momentul plății prețului”.

94 Întrucât dispozitivul unui act nu poate fi disociat de motivarea sa, acesta trebuie interpretat ținând seama de motivele care au condus la adoptarea sa (Hotărârea Curții din 15 mai 1997, TWD/Comisia, cauza C-355/95 P, Rec., p. I-2549, punctul 21).

95 Or, rezultă din motivele deciziei atacate că elementul de ajutor vizat la articolul 1 litera (a) din decizia atacată este avantajul de care ar fi beneficiat Demesa prin utilizarea gratuită a unui teren de 100 000 m² timp de cel puțin nouă luni, din cauza amânării încheierii actului autentic de vânzare și, prin urmare, a plății prețului de vânzare a terenului.

96 Astfel, punctul V.2.1 din decizia atacată referitor la articolul 1 litera (a) din dispozitiv este intitulat „utilizarea gratuită a unui teren de 100 000 m².” La acest punct, Comisia explică faptul că „nu a fost furnizată proba că Demesa a suportat cel mai mic cost în cursul perioadei în care [...] această întreprindere a ocupat terenul pentru a proceda la construcția uzinei, până în momentul plății efective a prețului de vânzare” (punctul V.2.1, al doilea paragraf). Comisia adaugă că „cel puțin în cursul perioadei cuprinse între februarie 1997 și octombrie 1997, Demesa a ocupat terenul [de 100 000 m² pe care întreprinderea publică, Gasteizko Industria, i l-a vândut] pentru a construi o uzină, fără a fi plătit prețul acestui teren și fără să fi suportat cel mai mic cost în legătură cu această ocupație” (punctul V.2.1, al cincilea paragraf). Aceasta explică în continuare:

„Demesa a utilizat un teren fără a fi obligată să plătească acea contribuție financiară pe care societatea vânzătoare era în măsură să o ceară” (punctul V.2.2., al șaptelea paragraf).

97 Tribunalul reamintește că, prin scrisoarea din 10 octombrie 1996, Gasteizko Industria a adresat întreprinderii Demesa o ofertă de vânzare a unui teren de 100 000 m² în zona industrială Júndiz la prețul de 4 125 ESP/m² și că această ofertă a fost acceptată verbal de Demesa în noiembrie 1996. Prețul de vânzare convenit pentru teren a fost achitat la 30 decembrie 1997, la data la care actul autentic de vânzare a fost semnat.

98 În răspunsul la o întrebare scrisă a Tribunalului, Demesa a recunoscut că începuse lucrările în vederea construirii unei uzine pe terenul în cauză către sfârșitul lunii noiembrie 1996.

99 Din moment ce plata prețului de vânzare nu a avut loc decât la 30 decembrie 1997, Comisia era îndreptățită să constate în decizia atacată că, cel puțin timp de nouă luni, Demesa a ocupat gratuit un teren de 100 000 m².

100 Cu toate acestea, Comisia nu ar putea deduce automat din această ocupație că Gasteizko Industria a acordat un ajutor de stat întreprinderii Demesa. Ar fi astfel numai în cazul în care comportamentul Gasteizko Industria nu corespundea comportamentului normal al unei întreprinderi private (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții din 3 octombrie 1991, Italia/Comisia, cauza C-261/89, Rec., p. I-4437, punctul 8).

101 În această privință, părțile reclamante în cauzele T-129/99 și T-148/99 se referă la articolul 1502 din Codul civil spaniol pentru a justifica amânarea încheierii actului autentic și, în consecință, a plății prețului de vânzare. Această dispoziție menționează:

„În cazul în care cumpărătorul este tulburat în posesia sau proprietatea bunului achiziționat, sau este întemeiată teama unei asemenea tulburări datorită unei acțiuni în revendicare sau impotecare, acesta are dreptul de a suspenda plata prețului până la momentul la care vânzătorul încetează tulburarea sau încetează pericolul unei asemenea tulburări [...]”.

102 Reclamantele susțin că, în prezenta cauză, erau întrunite condițiile de aplicare a articolului 1502 din Codul civil spaniol. Pe de o parte, Gasteizko Industria ar fi trebuit să procedeze la separarea unei parcele de 100 000 m² pe două proprietăți cu o suprafață mai mare. Pe de altă parte, un grup de agricultori ar fi revendicat aplicarea unui acord verbal încheiat cu Gasteizko Industria, dându-le dreptul de a cultiva terenul. Acești agricultori ar fi sesizat instanța din Vitoria-Gasteiz și această procedură nu s-ar fi terminat decât la 4 noiembrie 1997. Avantajul care decurge din ocuparea terenului anterior plății prețului de vânzare nu ar putea fi calificat drept ajutor de stat din moment ce rezultă din aplicarea normelor generale ale sistemului de drept civil spaniol.

103 Ca răspuns la această argumentare, care a fost, de asemenea, prezentată de autoritățile basce în cursul procedurii administrative, Comisia explică în decizia atacată că „nu a fost furnizată proba că Demesa a suportat cel mai mic cost în cursul perioadei în care [...] această întreprindere a ocupat terenul pentru a proceda la construcția uzinei, până în momentul plății efective a prețului de vânzare” (punctul V.2.1, al doilea paragraf; a se vedea, de asemenea, punctul V.2.1, al șaptelea paragraf).

104 Astfel, rezultă din decizia atacată că existența unui ajutor de stat în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat a fost dedusă direct de Comisie din constatarea sa potrivit căreia Demesa a ocupat gratuit terenul de 100 000 m² timp de nouă luni, fără să fi analizat aspectul dacă respectivul comportament al Gasteizko Industria ar fi putut corespunde comportamentului unui operator privat.

105 În urma explicațiilor prezentate în cursul procedurii administrative care enunță motivele întârzierii încheierii actului autentic și a plății prețului de vânzare până la 30 decembrie 1997, Comisia ar fi trebuit să examineze dacă un operator privat ar fi putut solicita plata prețului de vânzare anterior acestei date și, în situația în care nu era cazul, dacă ar fi putut solicita plata unei remunerații pentru perioada de ocupare a terenului anterior plății prețului de vânzare al acestuia.

106 În lipsa unei astfel de examinări, trebuie să se constate că nu s-a demonstrat potrivit legii de către Comisie că Demesa a primit un ajutor de stat în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat din cauza ocupării gratuite a terenului de 100 000 m² înainte să fi plătit prețul de vânzare, la 30 decembrie 1997.

107 Rezultă că cel de al doilea aspect al prezentului motiv este întemeiat.

108 În aceste condiții, este necesar să se anuleze, în cauzele T-129/99 și T-148/99, articolul 1 litera (a) din decizia atacată. Este necesar, de asemenea, să se anuleze articolul 2 alineatul (1) litera (a) din decizia atacată în măsura în care îi impune Regatului Spaniei să recupereze de la Demesa pretinsul ajutor la care se referă articolul 1 litera (b) din decizia atacată.

Cu privire la al treilea aspect, referitor la pretinsa depășire a plafonului stabilit prin Decretul Ekimen, prevăzut la articolul 1 litera (c) din decizia atacată

109 La articolul 1 litera (c) din decizia atacată, Comisia califică drept ajutor de stat incompatibil cu piața comună „acordarea unei subvenții mai mari cu cinci puncte procentuale decât subvenția maximă autorizată de 20 % din costurile admisibile acoperite de regimul de ajutoare Ekimen, anume excluzând din costurile menționate echipamentele evaluate la 1 803 036,31 EUR în cadrul auditului prezentat de autoritățile regionale în anexa la scrisoarea din partea Spaniei din 24 iulie 1998”.

110 Argumentele invocate de reclamante în cauzele T-129/99 și T-148/99 se referă, pe de o parte, la nivelul maxim de subvenție permis de programul Ekimen și, pe de altă parte, la

excluderea din costul anumitor echipamente a costurilor admisibile în temeiul regimului de ajutoare Ekimen.

Nivelul maxim de subvenție permis de programul Ekimen

111 Prin Decizia Consiliului de guvernare al Comunității Autonome a Țării Bascilor din 24 decembrie 1996, o subvenție echivalentă cu 25 % din investițiile în imobilizări corporale a fost acordată întreprinderii Demesa în cadrul programului Ekimen.

112 La această dată, articolul 10 din Decretul Ekimen era formulat după cum urmează:

„Ajutoarele acordate sub formă de subvenții nerambursabile, care nu pot depăși 25 % din investiția admisibilă, vor fi reglementate prin următoarele criterii:

1. O subvenție de 10 % din investiția considerată drept admisibilă va fi acordată în mod general.

2. În plus, pentru proiectele strategice și proiectele care conduc la crearea unui număr semnificativ de locuri de muncă, și anume minim 50 de locuri de muncă pentru o investiție de cel puțin 750 milioane ESP, procentul care precedă va fi majorat cu cinci puncte.

3. În plus, întreprinderile al căror proiect este realizat într-o zonă de interes preferențial în temeiul dispozițiilor de la articolul 4 din prezentul decret vor beneficia de o subvenție suplimentară de 5 % la investițiile considerate drept admisibile.

4. În cele din urmă, procentul ar putea face obiectul unei majorări suplimentare de până la 5 puncte, în funcție de următoarele criterii:

— nivelul de integrare a proiectului în structura industrială bască,

— localizarea într-un sector strategic al Țării Bascilor,

— gradul de creare de locuri de muncă”.

113 În Decizia din 12 decembrie 1996 de aprobare a elementelor de ajutor conținute în programul Ekimen (a se vedea punctul 2), Comisia a indicat ceea ce urmează:

„Comisia constată că subvenția nerambursabilă care, exprimată în ESB, nu ar trebui să depășească 25 % cel mult, va fi plătită după cum urmează: a) o tranșă de 10 % cu caracter general; b) o tranșă de 5 % pentru proiectele strategice sau care generează locuri de muncă; c)

o tranșă de 5 % pentru proiecte situate în zone prioritare și d) o tranșă de 5 % pentru proiecte care aduc o contribuție semnificativă dezvoltării regionale sau creării de locuri de muncă. ”

114 În decizia atacată, Comisia susține că subvenția care corespunde cu 25 % din costul investițiilor în imobilizări corporale acordate către Demesa în temeiul Decretului Ekimen nu respectă condițiile programului Ekimen, astfel cum l-a aprobat aceasta. Aceasta explică faptul că „o aplicare corectă a programului Ekimen ar fi trebuit să conducă la acordarea unei subvenții maxime nerambursabile de 20 % ESB, calculată din totalul costurilor admisibile” (decizia atacată, punctul V.2.3, al treilea paragraf). Astfel, „Comisia consideră că proiectul de investiție al Demesa îndeplinește criteriul de la articolul 10.1 din decret (10 % cu caracter general), precum cel al articolului 10.4 (majorare suplimentară de 5 %)” (decizie atacată, punctul V.2.3, al optulea paragraf). În schimb, criteriul de la articolul 10.3 din Decretul Ekimen nu ar fi îndeplinit din moment ce „Vitoria-Gasteiz, oraș în care este localizată investiția întreprinderii Demesa, nu este o «zonă prioritară» în sensul programului Ekimen” (decizia atacată, punctul V.2.3, al nouălea paragraf). În sfârșit, „în ceea ce privește criteriul de la articolul 10.2 din decret, Comisia consideră că acordarea a două tranșe de 5 % în temeiul articolului menționat constituie o aplicare incorectă a regimului Ekimen în termenii autorizați de Comisie în [decizia din 12 decembrie 1996]” (decizia atacată, punctul V.2.3, al zecelea paragraf). Prin urmare, un proiect nu ar putea primi două tranșe suplimentare de 5 % în temeiul „proiectului strategic” și al „proiectului care duce la crearea unui număr semnificativ de locuri de muncă”. Potrivit Comisiei, aplicarea articolului 10 alineatul (2) din Decretul Ekimen nu poate astfel conduce la o singură majorare de 5 %.

115 Reclamantele în cauzele T-129/99 și T-148/99 susțin că Demesa era îndreptățită să primească subvenția de 25 % ESB, care i-a fost acordată de guvernul basc: 10 % în temeiul articolului 10 alineatul (1) din Decretul Ekimen; 5 % în calitate de proiect strategic și 5 % în calitate de proiect care duce la crearea de locuri de muncă, în temeiul articolului 10 alineatul (2); 5 % în conformitate cu criteriile stabilite la articolul 10 alineatul (4). Prin urmare, Demesa ar fi avut dreptul, în temeiul articolului 10 alineatul (2) din Decretul Ekimen, la două majorări de 5 % ale subvenției, una deoarece investiția ar fi un proiect strategic și a doua pe motiv că ar fi vorba unui proiect care contribuie sensibil la crearea de locuri de muncă și anume un proiect care implică cel puțin crearea de 50 de locuri de muncă sau o investiție de 750 milioane ESP. În Decizia din 12 decembrie 1996 de aprobare a programului Ekimen, Comisia ar fi constat, în mod eronat, că articolul 10 alineatul (2) din Decretul Ekimen autorizează o subvenție de 5 % în favoarea proiectelor strategice „sau” care generează locuri de muncă.

116 Reclamantele susțin că, în Decizia din 12 decembrie 1996 de aprobare a regimului Ekimen, Comisia a comis o eroare materială. Ar trebui să se considere că regimul a fost aprobat de Comisie astfel cum i-a fost notificat. În orice caz, Comisia nu ar avea competența de a modifica în mod unilateral un regim de ajutor notificat. Dacă programul Ekimen i-ar fi ridicat probleme, aceasta ar fi putut deschide procedura de examinare prevăzută la articolul 93 alineatul (2) din tratat și condiționa decizia sa de aprobare, ceea ce nu a făcut totuși.

117 Tribunalul constată, mai întâi, că este cunoscut de părți faptul că Demesa a primit o subvenție de 25 % ESB în temeiul programului Ekimen și anume 10 % în aplicarea articolului 10 alineatul (1) din decret și 5 % în aplicarea articolului 10 alineatul (4) din decret. Dubla

aplicare a articolului 10 alineatul (2) din decret este totuși refuzată de Comisie în decizia atacată.

118 Tribunalul a constatat, în continuare, că articolul 10 alineatul (2) din Decretul Ekimen permite numai o singură majorare de 5 % a subvenției de care poate beneficia un proiect de investiții în temeiul regimului de ajutor în cauză.

119 În această privință, trebuie să se arate că articolul 10 din Decretul Ekimen, care susține principiul unei subvenții maxime de 25 %, cuprinde patru puncte, primul făcând referire la o subvenție de 10 % și celelalte trei, fiecare la rândul său, la o majorare de 5 % (a se vedea punctul 112). Pentru a nu depăși suma maximă a subvenției, alineatele (2) - (4) de la articolul 10 din decret nu pot da dreptul decât la o singură majorare de 5 % fiecare.

120 În plus, trebuie să se constate că guvernul basc a explicat, în observațiile care au fost prezentate Comisei de Reprezentanta Permanentă a Spaniei, la 23 ianuarie 1998, că un proiect de investiții care reunește toate criteriile prevăzute la articolul 10 alineatele (1), (2) și (3) din Decretul Ekimen trebuie să primească neapărat o subvenție brută de 20 %. Dacă interpretarea articolului 10 alineatul (2) din Decretul Ekimen, prezentată de reclamante, era corectă, un proiect care ar îndeplini toate criteriile de la articolul 10 alineatele (1)-(3), ar trebui să primească o subvenție brută de 25 %, ceea ce tocmai a fost contrazis.

121 Din moment ce articolul 10 alineatul (2) din Decretul Ekimen nu permite decât o majorare de 5 % a subvenției, trebuie să se concluzioneze că lectura pe care Comisia o oferă acestei dispoziții, în Decizia din 12 decembrie 1996 („o tranșă [suplimentară] de 5 % pentru proiectele strategice *sau* care duc la crearea de locuri de muncă” [subliniere adăugată]) și în decizia atacată, se bazează pe o interpretare corectă a acestei dispoziții.

122 În consecință, proiectul de investiții al Demesa nu putea acorda dreptul decât la o singură tranșă suplimentară de ajutor de 5 % în temeiul articolului 10 alineatul (2) din Decretul Ekimen, astfel cum a fost aprobată de Comisie în Decizia din 12 decembrie 1996.

123 Reclamantele în cauzele T-129/99 și T-148/99 susțin în continuare că singura autoritate care poate oferi o interpretare autentică propriilor sale reglementări este Comunitatea Autonomă a Țării Bascilor.

124 Acest argument trebuie respins. Astfel, Comisia este singura competentă pentru a aproba ajutoare de stat care intră sub incidența sferei de aplicare a articolului 92 alineatul (1) din tratat. Din moment ce ajutoarele de stat sunt, în principiu, interzise în temeiul acestei dispoziții, o reglementare națională care conține elemente de ajutor este legală numai în măsura în care elementele de ajutor au fost aprobate de Comisie. Or, rezultă din Decizia din 12 decembrie 1996 (a se vedea punctul 113) că lectura pe care Comunitatea Autonomă a Țării Bascilor o oferă articolului 10 alineatul (2) din Decretul Ekimen nu intră sub incidența autorizației date în această decizie. În plus, rezultă din analiza care a fost făcută mai sus că

interpretarea pe care Comisia o dă Decretului Ekimen în Decizia din 12 decembrie 1996 și în decizia atacată este perfect compatibilă cu textul și spiritul Decretului Ekimen.

125 Astfel, reclamantele în cauzele T-129/99 și T-148/99 arată că, în iulie 1996, Comisa a autorizat noul Decret Ekimen (Decretul nr. 241/1999 din 8 iunie 1999 de modificare a programului Ekimen de ajutor financiar pentru investițiile industriale productive, care duc la crearea de locuri de muncă), care prevede că, pentru „proiectele strategice și proiectele de investiții care contribuie în mod sensibil la crearea de locuri de muncă și care, cel puțin, creează 50 de locuri de muncă și realizează investiții de 750 de milioane ESP, procentul precedent va fi în fiecare caz majorat cu 5 puncte”.

126 Totuși, acest argument este lipsit de relevanță pentru aprecierea legalității deciziei atacate, din moment ce autorizația Comisiei din iulie 1999 a fost dată după adoptarea deciziei atacate și se referă, în plus, la un nou text legislativ (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Tribunalului din 12 decembrie 2000, Alitalia/Comisia, cauza T-296/97, Rec., p. II-3871, punctul 86).

127 Rezultă din toate considerațiile precedente că, în mod corect, Comisia a considerat în decizia atacată că subvenția maximă autorizată în temeiul regimului Ekimen - astfel cum a fost aprobată în Decizia din 12 decembrie 1996 - este de 20 % ESB. Prin urmare, aceasta a calificat în mod corect subvenția care depășește cu 5 puncte acest plafon, de care a beneficiat Demesa, drept ajutor nou în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat (decizia atacată, punctul V.2.3, al paisprezecelea paragraf).

128 Motivul care se referă la un nivel maxim al subvenției permis de programul Ekimen trebuie, prin urmare, respins.

Costuri admisibile în cadrul programului Ekimen

129 În decizia atacată, Comisia constată că „în temeiul articolului 7 din [Decretul Ekimen], imobilizările corporale cedate unor terți nu sunt admisibile în beneficiul subvenției. Or, în urma auditului [prezentat de guvernul basc], o parte a echipamentelor de producție achiziționate de Demesa (pentru o valoare de 300 de milioane ESP = 1 803 036,31 EUR) a fost instalată în întreprinderile terțe. Prin urmare, aceste echipamente nu pot beneficia de subvenții ale programului Ekimen, iar finanțarea lor constituie, de asemenea, un ajutor în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat” (punctul V.2.3, ultimul paragraf).

130 Reclamantele în cauzele T-129/99 și T-148/99 observă că articolul 7 din Decretul Ekimen nu interzice subvenția activelor cedate unor terți, ci se limitează la a indica că „în general, [numai active care] nu au fost cedate terților, cu sau fără contrapartidă, [pot fi subvenționate].” În orice caz, echipamentele de producție (matrițe și ștampile), evaluate de Comisie la 300 de milioane ESP (1 803 036,31 EUR) la punctul V.2.3 ultimul paragraf din decizia atacată, ar fi fost depozitate în patru societăți care, din motive de eficacitate, ar fi fost însărcinate de reclamante să fabrice o parte a produsului final. Cu toate acestea, proprietatea acestor active ar

aparține în exclusivitate întreprinderii Demesa și utilizarea acestor active ar fi rezervată exclusiv întreprinderii Demesa. Prin urmare, aceste active nu ar fi fost „cedate”.

131 Tribunalul constată, mai întâi, că Decizia din 12 decembrie 1996 de aprobare a programului Ekimen (a se vedea punctul 2) nu conține nicio referință specifică la articolul 7 litera (d) din Decretul Ekimen.

132 Este cunoscut de părți că această dispoziție, care nu exclude automat beneficiul subvențiilor pentru activele cedate unor terți, trebuie interpretată în sensul că tinde să evite abuzurile. Astfel, articolul 7 litera (d) din Decretul Ekimen vizează să prevină ca ajutoare care au fost acordate unor întreprinderi în temeiul Decretului Ekimen să fie transferate unor întreprinderi care nu îndeplinesc condițiile decretului menționat. Un astfel de risc de abuz poate exista nu numai atunci când o întreprindere care a beneficiat de o subvenție în temeiul Decretului Ekimen cedează proprietatea unui bun al cărui cost de achiziție a fost luat în calcul pentru a stabili suma totală a ajutorului, ci, de asemenea, dacă activul în cauză este pus la dispoziția unei alte întreprinderi în condiții avantajoase. Astfel, din punct de vedere economic, regimul juridic al transferului nu este determinant pentru a aprecia dacă un element de ajutor a fost transferat de la o întreprindere la alta.

133 Având în vedere finalitatea articolului 7 litera (d) din Decretul Ekimen, trebuie totuși să se considere că, în lipsa unui risc de abuz legat de transferul ajutorului în cauză, costul de achiziție a bunurilor, chiar dacă sunt ulterior „cedate”, rămân costuri admisibile în temeiul programului de ajutoare cu finalitate regională Ekimen, astfel cum a fost aprobat de Comisie în Decizia din 12 decembrie 1996 (a se vedea punctul 2).

134 Prin urmare, trebuie să se examineze dacă s-a demonstrat suficient de către Comisie în decizia atacată că, în prezenta cauză, transferul necontestat al anumitor bunuri la patru societăți conținea un risc de abuz legat de transferul de elemente de ajutor.

135 În această privință, trebuie să se constate că, în decizia atacată, Comisia nu a făcut nicio analiză pentru a stabili dacă transferul anumitor bunuri pentru care Demesa a beneficiat de ajutoare în temeiul programului Ekimen ar fi conferit un avantaj celor patru societăți în cauză, pe care acestea nu l-ar fi obținut în condiții normale de piață (a se vedea, în acest sens, Hotărârea SFEI și alții, menționată la punctul 72, punctul 60 și Hotărârea Spania/Comisia, menționată la punctul 73, punctul 41).

136 În plus, trebuie să se constate că, în cursul procedurii administrative, Comisia nu a examinat niciodată acest punct. Astfel, în comunicarea privind prezenta cauză, care a fost publicată în Jurnalul Oficial din 25 august 1998 (C 266, p. 6), Comisia nici măcar nu a sugerat că avea intenția de a nu lua în considerare drept costuri admisibile anumite costuri referitoare la bunuri care ar fi fost cedate terților.

137 În lipsa oricărei probe de risc de abuz legat de transferul de elemente de ajutor, trebuie să se concluzioneze că nu a fost demonstrat de Comisie că bunurile „cedate” terților și evaluate la

1 803 036,31 EUR nu puteau genera o subvenție în temeiul Decretului Ekimen. În consecință, având în vedere că subvenția primită de Demesa pentru finanțarea bunurilor în cauză constituie un ajutor nou care nu intră sub incidența Deciziei din 12 decembrie 1996 de aprobare a Decretului Ekimen, Comisia a încălcat articolul 91 alineatul (1) din tratat.

138 Prin urmare, este necesar să se anuleze, în cauzele T-129/99 și T-148/99, articolul 1 litera (c) din decizia atacată, în măsura în care exclude echipamentele evaluate la 1 803 036,31 EUR din costurile admisibile în temeiul regimului de ajutoare Ekimen. Este necesar, de asemenea, în aceleași cauze, să se anuleze articolul 2 alineatul (1) litera (a) din decizia atacată, în măsura în care îi impune Regatului Spaniei să recupereze de la Demesa ajutoare pe care le-ar fi primit în temeiul Decretului Ekimen pentru finanțarea bunurilor evaluate la 1 803 036,31 EUR, care au fost cedate unor terți.

Cu privire la al patrulea aspect referitor la creditul fiscal vizat la articolul 1 litera (b) din decizia atacată

139 La articolul 1 litera (d) din decizia atacată, Comisia califică drept ajutor de stat „acordarea unui credit fiscal a cărui sumă este echivalentă cu 45 % din costul investiției stabilit de Diputación Foral de Álava în decizia sa (acordul) 737/1997 din 21 octombrie 1997”.

140 În cadrul acestui aspect, reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 se referă mai întâi la drepturile istorice ale Territorio Histórico de Álava în materie fiscală. Acestea contestă, în continuare, specificitatea măsurii fiscale în cauză. Acestea pretind că A șasea dispoziție adițională a Norma Foral nr. 22/1994 din 20 decembrie 1994, aplicată de Diputación Foral, constituie o măsură fiscală generală de care beneficiază în aceeași măsură toți contribuabilii care fac investiții de 2,5 miliarde ESP. Aceleași reclamante arată în continuare că măsura fiscală, chiar dacă aceasta trebuia să aibă un caracter specific, este justificată prin natura și structura sistemului fiscal în cauză. În cele din urmă, acestea subliniază că măsura fiscală, dacă trebuia calificată drept ajutor de stat în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat, trebuia considerată drept un ajutor existent.

Cu privire la drepturile istorice ale Territorio Histórico de Álava în materie fiscală

141 Reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 susțin că, în aprecierea creditului fiscal din perspectiva articolului 92 alineatul (1) din tratat, Comisia nu a ținut seama de drepturile istorice ale Territorio Histórico de Álava în materie fiscală. Acestea amintesc, în acest sens, că Territorio Histórico de Álava beneficiază de sute de ani de o autonomie fiscală recunoscută și protejată de constituția statului spaniol.

142 Tribunalul arată că, faptul că, în prezenta cauză, creditul fiscal a fost acordat în temeiul unei legislații adoptate de Territorio Histórico de Álava și nu de statul spaniol, este lipsit de relevanță pentru aplicarea articolului 92 alineatul (1) din tratat. Astfel, această dispoziție, menționând ajutoarele acordate de „state sau prin intermediul resurselor de stat sub orice formă”, vizează orice ajutor finanțat prin intermediul resurselor publice. Rezultă că măsurile

adoptate de entitățile interstatale (descentralizate, federale, regionale sau altele) ale statelor membre, indiferent de statutul juridic și de denumirea acestora, întră, asemenea măsurilor adoptate de autoritatea federală sau centrală, în sfera de aplicare a articolului 92 alineatul (1) din tratat, dacă sunt îndeplinite condițiile acestei dispoziții (Hotărârea Curții din 14 octombrie 1987, Germania/Comisia, cauza 248/84, Rec., p. 4013, punctul 17).

143 Argumentele pe care reclamantele le întemeiază pe drepturile istorice ale Territorio Histórico de Álava în materie fiscală nu sunt, prin urmare, de natură să afecteze legalitatea deciziei atacate.

Cu privire la specificitatea creditului fiscal

— Observații preliminare

141 Trebuie amintit că articolul 92 alineatul (1) din tratat prevede că, pentru a putea fi calificată drept ajutor de stat măsura trebuie să fie în favoarea „anumitor întreprinderi sau sectoare de producție”. Natura specifică sau selectivă a unei măsuri constituie așadar una dintre caracteristicile noțiunii de ajutor de stat (Hotărârea Curții din 1 decembrie 1998, Ecotrade, cauza C-200/97, Rec., p. I-7907, punctul 40, Hotărârea Tribunalului din 29 septembrie 2000, CETM/Comisia, cauza T-55/99, Rec., p. II-3207, punctul 39).

145 Or, în decizia atacată (punctul V.2.4.1), Comisia arată că specificitatea caracterului Norma Foral nr. 22/1994 de instituire a unui credit fiscal de 45 % din suma investiției rezultată din patru elemente și anume puterea discreționară de care ar dispune Diputación Foral „pentru a stabili care investiții în imobilizări corporale, cu o valoare mai mare de 2,5 miliarde ESP, puteau beneficia de un credit fiscal pentru a decide cărei părți din investiții se putea aplica reducerea de 45 % și pentru a stabili termenele și plafoanele aplicabile în fiecare caz” (punctul V.2.4.1, al paisprezecelea paragraf); suma minimă a investiției (2,5 miliarde ESP) care ar limita *de facto* aplicabilitatea creditului fiscal la marii investitori, fără ca această limitare să fie justificată prin natura sau structura sistemului fiscal de la care se face derogare (punctul V.2.4.1, al șaselea alineat); caracterul temporar al creditului fiscal care ar lăsa la „discreția autorităților acordarea sa unor anumite întreprinderi” (punctul V.2.4.1, al șaptesprezecelea paragraf) și „paralelismul total între măsura [fiscală] și regimul Ekimen, atât din punctul de vedere al obiectivelor respective (finanțarea noilor investiții), cât și al sferei geografice (Comunitatea Autonomă într-un caz, provincia în celălalt), regim care a fost totuși considerat ajutor regional de către autoritățile spaniole și care a fost notificat ca atare” (punctul V.2.4.1, al optsprezecelea alineat).

146 Contrar celor pretinse de reclamante, Comisia nu s-a bazat așadar în decizia atacată pe constatarea că măsura fiscală în litigiu nu se aplică decât într-o parte a teritoriului spaniol, și anume Álava, pentru a desprinde concluzia că măsura avea un caracter selectiv. Reclamantele nu ar putea pretinde așadar că decizia atacată contestă competența normativă a Territorio Histórico de Álava de a adopta măsuri fiscale cu caracter general.

147 Este necesar să se examineze, în lumina argumentelor invocate de părțile reclamante, dacă elementele pe care s-a întemeiat în mod efectiv Comisia în decizia atacată permit să se concluzioneze că creditul fiscal instituit de Norma Foral nr. 22/1994 constituie o măsură specifică, care favorizează „anumite întreprinderi sau anumite produse” în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat.

— Cu privire la pretinsa putere discreționară a Diputación Foral

148 Reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 susțin că Diputación Foral de Álava nu dispune de nicio putere discreționară, fie la nivelul alegerii întreprinderilor beneficiare ale creditului fiscal, a modulării intensității avantajului sau a perioadei de aplicare a măsurii fiscale. Diputación Foral ar fi obligată să aplice creditul fiscal în mod uniform și automat, după ce s-a asigurat că întreprinderea beneficiară răspunde condițiilor de reglementare cerute. În ceea ce privește o declarație a directorului general de finanțe al Álava, acestea subliniază că niciunei întreprinderi care îndeplinește aceste condiții reglementare nu i s-ar fi refuzat beneficiul măsurii în litigiu.

149 Tribunalul amintește că măsurile pur generale nu intră sub incidența articolului 92 alineatul (1) din tratat. Cu toate acestea, jurisprudența a precizat deja că până și intervențiile care, la prima vedere, sunt aplicabile, în general, întreprinderilor pot fi într-o anumită măsură selective și, totuși, să fie considerate ca măsuri destinate să favorizeze anumite întreprinderi sau anumite producții. Acesta este cazul, în special, atunci când administrația chemată să aplice norma generală dispune de o putere discreționară în ceea ce privește aplicarea actului (Hotărârea Curții din 26 septembrie 1996, Franța/Comisia, cauza C-241/94, Rec., p. I-4551, punctele 23 și 24, Hotărârea Ecotrade, menționată la punctul 144, punctul 40 și Hotărârea din 17 iunie 1999, Piaggio, cauza C-295/97, Rec., p. I-3735, punctul 39, Concluziile avocatului general La Pergola în Hotărârea Spania/Comisia, menționată la punctul 73, Rec., p. I-2461, punctul 8). Astfel, în Hotărârea Franța/Comisia, menționată anterior (punctele 23 și 24), Curtea a hotărât că sistemul în temeiul căruia fondul național francez de ocupare a forței de muncă contribuie la măsuri care acompaniază planurile sociale ale întreprinderilor în dificultate era „susceptibil să plaseze anumite întreprinderi într-o situație mai favorabilă decât altele și să îndeplinească astfel condițiile unui ajutor” în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat, întrucât fondul în cauză „dispunea [în temeiul normelor de reglementare privind participarea statului în sprijinul planurilor sociale] de o putere discreționară care le permitea să ajusteze intervenția financiară în funcție de diverse considerații, precum, în special, alegerea beneficiarilor, suma intervenției financiare și condițiile intervenției”.

150 Or, trebuie să se constate că, în temeiul dispozițiilor Norma Foral nr. 22/1994, Diputación Foral de Álava dispune de o anumită putere discreționară în ceea ce privește aplicarea creditului fiscal. Rezultă, astfel, din Norma Foral nr. 22/1994 (a se vedea punctul 8) că respectivul credit fiscal este egal cu 45 % „din suma investiției stabilite de Diputación Foral de Álava”. Norma Foral nr. 22/1994 care permite Diputación Foral să stabilească suma investiției admisibile permite, în același timp, acesteia să ajusteze suma intervenției financiare. În plus, trebuie să se constate că, în temeiul dispozițiilor Norma Foral nr. 22/1994, Diputación Foral de Álava este abilitată să stabilească „termenele și restricțiile aplicabile în fiecare caz”.

151 Prin faptul că acordă Diputación Foral de Álava o putere discreționară, dispozițiile Norma Foral nr. 22/1994 privind un credit fiscal sunt susceptibile să plaseze anumite întreprinderi într-o situație mai favorabilă decât cea a altor întreprinderi. În consecință, măsura fiscală în cauză trebuie considerată ca îndeplinind condiția de specificitate.

152 Reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 nu ar putea invoca drept argument faptul că niciunei întreprinderi care îndeplinește condițiile reglementare cerute nu i se poate refuza beneficiul creditului fiscal. Astfel, o asemenea afirmație nu demonstrează că toate cererile au fost aprobate de Diputación Foral în aceleași condiții.

153 Reclamantele în cauză adaugă în continuare că puterea discreționară de care ar dispune Diputación Foral de Álava nu poate, în orice caz, fi considerată drept o putere de a adopta decizii arbitrare. Astfel, arbitrarul autorităților publice este interzis prin articolul 9 din Constituția spaniolă.

154 Cu toate acestea, astfel cum subliniază Comisia, pentru a elimina calificarea de măsură generală, nu este necesar să verifice dacă comportamentul administrației fiscale are un caracter arbitrar. Este suficient să se stabilească, astfel cum s-a făcut în prezenta cauză, că administrația menționată dispune de o putere de apreciere discreționară care îi permite, în special, să ajusteze suma sau condițiile de acordare a avantajului fiscal în cauză în funcție de caracteristicile proiectelor de investiții supuse aprecierii sale.

— Cu privire la suma minimă a investiției

155 În decizia atacată, este menționat (punctul V.2.4.1, al șaisprezecelea paragraf) ceea ce urmează:

„Comisia consideră că suma minimă a investiției (2,5 miliarde ESP) pentru a beneficia de creditul fiscal menționat este suficient de mare pentru a limita *de facto* aplicabilitatea creditului numai la investițiile care implică mobilizarea de resurse financiare importante și că nu se justifică prin natura sau structura sistemului fiscal de la care se face derogare. Faptul că numai marii investitori pot avea acces la creditul fiscal îi conferă acestuia un caracter specific, care îl clasifică drept ajutor de stat în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat. ”

156 Reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 susțin că cerința unei investiții minime de 2,5 miliarde ESP este o condiție obiectivă care nu creează nicio discriminare între operatori și sectoare economice. Acestea amintesc că, în mod global, presiunea fiscală în Țara Bascilor este mai mare decât cea care există în restul Spaniei. Toate sistemele fiscale ar conține măsuri a căror acordare sau respectare este subordonată unui criteriu cantitativ. În plus, Comisia însăși ar fi recurs la criteriile cantitative în mai multe directive, recomandări sau comunicări în domeniul fiscalității. Criteriul cantitativ ar fi motivul cel mai obiectiv pentru a limita sfera de aplicare a unei anumite măsuri fiscale. În prezenta cauză, cererea privind suma investiției nu ar avantaja nicio întreprindere, niciun sector specific. În plus, Comisia nu ar fi indicat nivelul sub care o cerință de acest tip nu trebuie considerată un element selectiv. Pe de altă parte, dacă

măsura contestată trebuia privită drept conferind un avantaj marilor întreprinderi, ar trebui să se țină seama de existența a numeroase programe comunitare de ajutor destinate întreprinderilor mici și mijlocii (IMM), precum și de condițiile de aplicare mai flexibile de care acestea din urmă beneficiază în ceea ce privește reglementarea ajutoarelor de stat.

157 Tribunalul consideră că, prin limitarea aplicării creditului fiscal la investițiile în imobilizări corporale noi care depășesc 2,5 miliarde ESP, autoritățile basce au rezervat de facto avantajul fiscal în cauză întreprinderilor care dispun de resurse financiare importante. Prin urmare, Comisia a putut concluziona, în mod corect, că respectivul credit fiscal prevăzut în Norma Foral nr. 22/1994 este destinat să se aplice în mod selectiv „anumitor întreprinderi” în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat.

158 Admițând că, în general, presiunea fiscală în Țara Bascilor este mai mare decât în restul Spaniei, nu este mai puțin adevărat că Norma Foral nr. 22/1994 rezervă avantajul fiscal în cauză anumitor întreprinderi care intră sub incidența regimului fiscal basc.

159 În plus, faptul că regimurile fiscale conțin adesea avantaje în beneficiul IMM-urilor sau Comisia recurge la criterii cantitative în mai multe directive, recomandări sau comunicări nu permite nici să se concluzioneze că Norma Foral nr. 22/1994, instituind un avantaj fiscal în beneficiul unic al întreprinderilor care dispun de resurse financiare importante, nu ar intra în sfera de aplicare a articolului 92 alineatul (2) din tratat. Trebuie să se sublinieze, în acest scop, că măsurile selective în favoarea IMM-urilor nu intră, de asemenea, sub incidența calificării drept ajutor de stat (a se vedea încadrarea comunitară a ajutoarelor de stat către IMM-uri, JO 1996, C 213, p. 4).

160 Rezultă din toate considerațiile care precedă că Norma Foral nr. 22/1994 de instituire a unui credit fiscal constituie un avantaj în favoarea „anumitor întreprinderi” în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat. În aceste condiții, nu mai este necesar să se analizeze în continuare în ce măsură caracterul temporar al Norma Foral nr. 22/1994 și pretinsul paralelism între creditul fiscal și regimul Ekimen sunt, de asemenea, de natură să confere un caracter specific măsurii examinate.

161 Cu excepția cazului în care măsura nu se justifică prin natura sau structura sistemului fiscal – ceea ce va fi examinat în continuare la punctele 162-170, ar trebui, prin urmare, să se concluzioneze că respectivul credit fiscal instituit de Norma Foral nr. 22/1994 constituie un ajutor de stat în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat.

Cu privire la natura sau structura sistemului fiscal

162 Reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 susțin că respectivul credit fiscal instituit prin Norma Foral nr. 22/1994 este justificat de natura sau structura sistemului fiscal deoarece acesta funcționează pe baza unor criterii obiective care se aplică uniform și servește la realizarea obiectivului vizat de dispozițiile fiscale care îl instituie. Reclamantele fac referire, în acest sens, la jurisprudența Curții și a Tribunalului (Hotărârea Curții din 2 iulie 1974,

Italia/Comisia, cauza 73/73, Rec., p. 709, punctul 27 și Hotărârea Curții din 17 iunie 1999, Belgia/Comisia, cauza C-75/97, Rec., p. I-3671, punctul 34, Hotărârea CETM/Comisia, menționată la punctul 144, punctul 52) și la Decizia 96/369/CE a Comisiei din 13 martie 1996 privind un ajutor fiscal în materie de amortizare acordat companiilor aeriene germane (JO L 146, p. 42).

163 Tribunalul amintește că, deși măsura fiscală în cauză stabilește sfera sa de aplicare pe baza unor criterii obiective, nu este mai puțin important că aceasta are un caracter selectiv (a se vedea punctele 144 – 161). Cu toate acestea, astfel cum observă părțile reclamante, caracterul selectiv al unei măsuri poate, în anumite condiții, să fie justificat „prin natura sau structura sistemului”. Dacă acesta este cazul, măsura nu intră sub incidența articolului 92 alineatul (1) din tratat (Hotărârea din 2 iulie 1974, Italia/Comisia, menționată la punctul 162, punctul 27, Hotărârea Belgia/Comisia, menționată la punctul 162, punctul 34 și Hotărârea CETM/Comisia, menționată la punctul 144, punctul 52).

164 Trebuie să se sublinieze totuși că justificarea întemeiată pe natura sau structura sistemului fiscal face trimitere la coerența unei măsuri fiscale specifice cu logica internă a sistemului fiscal în general (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Belgia/Comisia, menționată la punctul 162, punctul 39 și Concluziile avocatului general Ruiz-Jarabo Colomer în Hotărârea Curții din 19 mai 1999, Italia/Comisia, cauza C-6/97, Rec., p. I-2981, I-2983, punctul 27). Astfel, o măsură fiscală specifică justificată prin logica internă a sistemului fiscal – cum ar fi caracterul progresiv al impozitului care este justificat prin logica redistributivă a acestuia – nu intră în sfera de aplicare a articolului 92 alineatul (1) din tratat.

165 Reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 susțin că respectivul credit fiscal prevăzut la articolul 1 litera (d) din decizia atacată are din caracteristicile naturii și structurii sistemului fiscal spaniol. Creditul fiscal ar fi inspirat din principiile progresivității și eficacității colectării impozitului.

166 Cu toate acestea, prin stabilirea sumei minime a investiției la 2,5 miliarde ESP, creditul fiscal instituit de Norma Foral nr. 22/1994 favorizează numai întreprinderile care dispun de mijloace financiare importante. Măsura contravine astfel principiilor progresivității și redistribuirii, inerente sistemului fiscal spaniol. În plus, reclamantele respective nu au demonstrat în niciun fel cum măsura în cauză ar putea contribui la eficiența colectării impozitului.

167 Pentru restul, reclamantele se limitează la a afirma că respectivul credit fiscal are drept obiectiv favorizarea dezvoltării economice a Țării Bascilor, situată în statul membru al Uniunii Europene caracterizat prin cea mai ridicată rată a șomajului. Acestea se referă astfel la obiective de politică economică externe sistemului fiscal în cauză.

168 Cu toate acestea, dacă ar trebui să se considere că motive referitoare la crearea sau menținerea de locuri de muncă ar fi de natură să determine anumite măsuri să nu intre în sfera de aplicare a articolului 92 alineatul (1) din tratat, această dispoziție ar deveni lipsită de efect util. Astfel, ajutoarele de stat sunt, într-o mare parte din cazuri, acordate în vederea creării sau

protejării locurilor de muncă. Potrivit unei jurisprudențe constante, este necesar, prin urmare, să se constate că obiectivul urmărit de măsura în cauză nu îi poate permite să nu fie calificat drept ajutor de stat în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat (Hotărârea din 2 iulie 1974, Italia/Comisia, menționată la punctul 162, punctul 20, Hotărârea Belgia/Comisia, menționată la punctul 162, punctul 25 și Hotărârea CETM/Comisia, menționată la punctul 144, punctul 53).

169 Rezultă că argumentația reclamantelor în cauzele T-127/99 și T-148/99 bazată pe natura și structura sistemului fiscal spaniol trebuie respinsă.

170 Rezultă din toate considerațiile care precedă că, în decizia atacată, Comisia a putut considera în mod îndreptățit în decizia atacată că creditul fiscal de 45 % din suma investiției constituie un ajutor de stat în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat.

Cu privire la pretinsul caracter existent al ajutorului în cauză

171 Reclamantele susțin că, dacă se presupune că creditul fiscal prevăzut de Norma Foral nr. 22/1994 constituie un ajutor de stat în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat, ar trebui calificat drept ajutor existent, din moment ce originea avantajului fiscal în cauză este anterioară aderării Spaniei la Comunitatea Europeană. Creditul fiscal ar fi fost astfel instituit prin Decizia din 30 iulie 1994 a Juntas Generales de Álava și ar fi fost de atunci prelungită prin Normas Forales succesive și anume Norma Foral nr. 28/1988 din 18 iulie 1988, Norma Foral nr. 9/1990 din 14 februarie 1990, Norma Foral nr. 18/1993 din 5 iulie 1993 și Norma Foral nr. 22/1994 din 20 decembrie 1994.

172 Tribunalul amintește că tratatul instituie proceduri distincte potrivit cărora ajutoarele sunt ajutoare existente sau ajutoare noi. Cu toate că ajutoarele noi trebuie, în conformitate cu articolul 93 alineatul (3) din tratat, să fie notificate în prealabil Comisiei și nu pot fi puse în aplicare înainte de adoptarea unei decizii finale, ajutoarele existente pot, în conformitate cu articolul 93 alineatul (1) din tratat, să fie în mod regulat puse în aplicare atât timp cât Comisia nu le-a constatat incompatibilitatea (Hotărârea Curții din 15 martie 1994, Banco Exterior de España, cauza C-387/92, Rec., p. I-877, punctul 20). Ajutoarele existente nu pot, prin urmare, face obiectul, după caz, decât al unei decizii de incompatibilitate care produce efecte pentru viitor.

173 Potrivit unei jurisprudențe bine stabilite, constituie ajutoare existente ajutoarele instituite înainte de intrarea în vigoare a tratatului sau de aderarea statului membru la Comunitățile Europene și cele care au fost puse în mod regulat în aplicare în condițiile prevăzute la articolul 93 alineatul (3) din tratat (Hotărârea Piaggio, menționată la punctul 149, punctul 48). În schimb, trebuie privite drept ajutoare noi supuse obligației de notificare prevăzute la articolul 93 alineatul (3) din tratat măsurile care tind să instituie sau să modifice ajutoare, cu precizarea că modificările pot viza fie ajutoare existente, fie proiecte inițiale notificate Comisiei (Hotărârea Curții din 9 octombrie 1984, Heineken Brouwerijen, cauzele conexe 91/83 și 127/83, Rec., p. 3435, punctele 17 și 18 și Hotărârea Curții din 9 august 1994, Namur-Les assurances du crédit, cauza C-44/93, Rec., p. I-3829, punctul 13).

174 Or, nu se constatare că ajutorul vizat la articolul 1 litera (d) din decizia atacată a fost acordat pe baza unui instrument juridic adoptat la un moment în care Spania era deja un stat membru și anume Norma Foral nr. 22/1994 din 20 decembrie 1994.

175 În plus, trebuie să se sublinieze că pe Territorio Histórico de Álava, instrumentele juridice referitoare la creditul fiscal sunt legi cu aplicare temporală limitată. Prin urmare, chiar dacă, astfel cum pretind reclamantele, avantajul fiscal prevăzut în Norma Foral nr. 22/1994 nu constituia decât „prelungirea” unei măsuri fiscale care fusese deja instituită în 1984, nu era mai puțin adevărat că, având în vedere modificarea duratei ajutorului în cauză, aceasta trebuia, de asemenea, să fie considerată drept un ajutor nou.

176 Este necesar, prin urmare, să se concluzioneze că ajutorul vizat la articolul 1 litera (d) din decizia atacată constituie un ajutor nou care trebuia notificat Comisiei în temeiul articolului 93 alineatul (3) din tratat și care nu putea fi pus în aplicare anterior luării unei decizii finale de către Comisie cu privire la măsura în cauză.

177 Din considerentele precedente rezultă că al patrulea aspect al prezentului motiv nu poate fi acceptat.

Cu privire la al cincilea aspect referitor la reducerea bazei de impozitare prevăzute la articolul 1 litera (e) din decizia atacată

178 La articolul 1 litera (e) din decizia atacată, Comisia constată că „reducerea bazei de impozitare pentru întreprinderile nou create, prevăzută la articolul 26 din Norma Foral nr. 24/1996 din 5 iulie 1996” a fost pusă în aplicare de Spania în favoarea Demesa și că acest avantaj trebuie calificat drept ajutor de stat incompatibil cu piața comună.

179 Reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 susțin că articolul 1 litera (e) din decizia atacată este întemeiat pe o apreciere eronată a faptelor. Astfel, potrivit reclamantelor, Demesa nu a beneficiat niciodată de reducerea bazei de impozitare prevăzută la articolul 26 din Norma Foral nr. 24/1996.

180 În replică, Comisia afirmă că clasificarea drept element de ajutor a reducerii bazei de impozitare prevăzute la articolul 26 din Norma Foral nr. 24/1996 nu depinde de faptul că destinatarul măsurii a beneficiat sau nu a beneficiat efectiv de acesta, ci de toate criteriile definite la articolul 92 din tratat.

181 Potrivit Comisiei, punerea în aplicare a unui ajutor de stat trebuie să fie înțeleasă nu numai ca acordarea acestuia către beneficiari, ci și ca adoptare a mecanismului legislativ care permite o astfel de acordare fără altă formalitate. Măsura fiscală prevăzută la articolul 1 litera (e) din decizia atacată ar fi deci un ajutor ilegal.

182 Împrejurarea că reclamanta nu a făcut încă uz de dreptul său la reducerea fiscală nu ar putea, indiferent de motiv, să ascundă faptul că dispune de un astfel de drept de la începutul activităților sale.

183 Tribunalul amintește că, în conformitate cu articolul 93 alineatul (3) din tratat, ajutoarele noi trebuie notificate Comisiei. În temeiul aceleiași dispoziții, acestea nu pot fi puse în aplicare anterior luării unei decizii finale de către Comisie cu privire la compatibilitatea lor cu piața comună.

184 Articolul 93 alineatul (3) din tratat nu face nicio distincție între ajutoarele individuale și regimurile generale de ajutor.

185 Rezultă că, atunci când un stat membru sau o autoritate regională sau locală a unui stat membru instituie un mecanism legislativ și/sau administrativ care conține un regim general de ajutoare, acesta trebuie notificat în mod imperativ Comisiei.

186 Într-un astfel de context, dacă decizia vizată de prezenta acțiune se referea, în mod general, la pretinsul regim de ajutoare instituit la articolul 26 din Norma Foral nr. 24/1996, aspectul dacă Demesa sau alte întreprinderi au beneficiat efectiv de aplicarea acestei dispoziții ar fi lipsit de relevanță pentru aprecierea legalității deciziei.

187 Cu toate acestea, decizia atacată nu se referă, în mod general, la pretinsul regim de ajutoare instituit la articolul 26 din Norma Foral nr. 24/1996. Astfel, aceasta se referă numai la ajutoarele individuale pe care le-ar fi primit Demesa.

188 Comisia constată, astfel, în dispozitivul deciziei atacate, că Spania a „pus în aplicare [...] în favoarea [Demesa]” diferite măsuri de ajutor (articolul 1 din decizia atacată) și, în special, „reducerea bazei de impozitare pentru întreprinderile nou create prevăzută la articolul 26 din Norma Foral nr. 24/1996 din 5 iulie 1996” [articolul 1 litera (e)]. Articolul 2 litera (b) din decizia atacată obligă Spania să ia toate măsurile necesare pentru a „a retrage avantajele obținute prin [reducerea bazei de impozitare] și puse [...] la dispoziția beneficiarului în mod ilegal”.

189 Decizia atacată constată deci că reducerea bazei de impozitare prevăzută la articolul 26 din Norma Foral nr. 24/1996 a fost pusă în aplicare în favoarea companiei Demesa. Această constatare acuză, de asemenea, autoritățile spaniole care ar fi acordat un ajutor individual prin încălcarea dispozițiilor tratatului, precum și întreprinderea Demesa, care ar fi primit un ajutor ilegal, care este, în plus, vizat de ordinul de recuperare adresat Spaniei la articolul 2 alineatul (1) litera (b) din decizia atacată.

190 Or, reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 contestă exactitatea de fapt a acestei constatări.

191 Este necesar să se constate că decizia atacată nu conține niciun element de natură să demonstreze că autoritățile din Álava ar fi pus în aplicare în favoarea Demesa avantajul prevăzut la articolul 26 din Norma Foral nr. 24/1996.

192 În această privință, trebuie să se arate că rezultă de la articolul 26 alineatul (5) din Norma Foral nr. 24/1996 (a se vedea punctul 10) că, pentru ca o întreprindere să poată beneficia de reducerea bazei de impozitare, această întreprindere trebuie să formuleze o cerere prealabilă către administrația fiscală. Aceasta din urmă va da, în temeiul acestei dispoziții, „după caz autorizația sa, autorizația menționată trebuind să fie adoptată în mod formal prin decizia Diputación Foral de Álava”.

193 În cursul procedurii administrative, guvernul basc a confirmat, într-o scrisoare care a fost comunicată Comisiei de Reprezentanta Permanentă a Spaniei la 6 martie 1998 că, *„dacă Demesa ar depune o cerere în acest sens, reducerile din baza de impozitare prevăzută la articolul 26 din Norma Foral privind impozitul i-ar fi aplicabile în conformitate cu această dispoziție”* (subliniere adăugată).

194 Cu toate acestea, Comisia nu a examinat aspectul dacă Demesa făcuse efectiv o cerere în sensul articolului 26 alineatul (5) din Norma Foral nr. 24/1996. Aceasta nu a verificat nici dacă autoritățile din Álava acordaseră autorizația prevăzută de aceeași dispoziție.

195 În plus, în cursul procedurii în fața Tribunalului, părțile în cauzele T-127/99 și T-148/99 au explicat, fără să fi fost contrazise de Comisie cu privire la acest punct că, la data adoptării deciziei atacate, Demesa nu mai putea beneficia de reducerea bazei de impozitare prevăzute la articolul 26 din Norma Foral nr. 24/1996. Acestea se referă, în acest sens, la articolul 25 din Regulamentul privind impozitul pe profit (Reglamento del Impuesto sobre Sociedades) în temeiul căruia o întreprindere care dorește să beneficieze de reducerea bazei de impozitare trebuie să prezinte o cerere într-un termen de trei luni de la începutul activității sale.

196 Rezultă din toate considerațiile precedente că, atunci când a constatat, în decizia atacată, că reducerea bazei de impozitare prevăzută la articolul 26 din Norma Foral nr. 24/1996 fusese pusă în aplicare în favoarea companiei Demesa, Comisia a comis o eroare de fapt.

197 Rezultă că articolul 1 litera (e) din decizia atacată trebuie anulat în cauzele T-127/99 și T-148/99. Este necesar, de asemenea, în aceleași cauze, să se anuleze articolul 2 alineatul (1) litera (b) din decizia atacată, în măsura în care îi impune Regatului Spaniei să recupereze de la Demesa ajutoarele obținute prin pretinsul ajutor vizat la articolul 1 litera (e) din decizia atacată.

Cu privire la al șaselea aspect, întemeiat pe inexistența unei denaturări a concurenței și a unui efect asupra schimburilor intracomunitare, precum și pe o lipsă a motivării cu privire la aceste puncte

198 Acest aspect a fost invocat în cauza T-148/99 și, sub pretextul unei încălcări a articolului 190 din tratat, de asemenea în cauza T-127/99.

199 Reclamantele în cauza T-148/99 susțin că o măsură care nu afectează concurența în mod real și sensibil nu constituie un ajutor de stat interzis de articolul 92 alineatul (1) din tratat. Aceasta se referă, în acest sens, la jurisprudența Curții (Hotărârea Curții din 25 iunie 1970, Franța/Comisia, cauza 47/69, Rec., p. 487, punctul 16, Hotărârea Curții Germania/Comisia, menționată la punctul 142, punctul 18 și Hotărârea din 2 februarie 1988, Van der Kooy și alții, cauzele conexe 67/85, 68/85 și 70/85, Rec., p. 219, punctul 58), la Comunicarea Comisiei privind ajutoarele de minimis (JO 1996, C 68, p. 9) și la publicația Comisiei „Explicarea normelor aplicabile ajutoarelor de stat; situația din decembrie 1996”, *Dreptul concurenței în Comunitățile Europene*, volumul II B. Comisia nu ar fi examinat suficient acest aspect dacă măsurile de care a beneficiat Demesa au condus, în mod semnificativ, la o denaturare a concurenței care a afectat schimburile intracomunitare în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat. Reclamanta în cauza T-127/99 consideră că s-a omis de către Comisie efectuarea unui examen concret cu privire la efectele măsurilor în litigiu cu privire la concurență și la schimburile intracomunitare.

200 Reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 susțin că, în ceea ce privește aceste puncte, decizia atacată este insuficient motivată.

201 Tribunalul amintește că, în temeiul articolului 92 alineatul (1) din tratat, numai ajutoarele de stat care „afectează schimburile comerciale între statele membre” și care „denaturează sau amenință să denatureze concurența” sunt incompatibile cu piața comună. Chiar dacă, în anumite cazuri, din împrejurările în care a fost acordat ajutorul rezultă că acesta ar fi de natură să afecteze schimburile între statele membre și să denatureze sau să amenințe să denatureze concurența, Comisiei îi revine cel puțin obligația de a evoca aceste împrejurări în motivarea deciziei sale (Hotărârea Curții din 19 octombrie 2000, Italia și Sardegna Lines/Comisia, cauzele conexe C-15/98 și 105/99, Rec., p. I-8855, punctul 66 și trimiterile menționate).

202 La punctul V.1 din decizia atacată, Comisia explică de ce consideră că ajutoarele pe care Demesa le-a primit afectează concurența și schimburile dintre statele membre. Aceasta arată mai întâi că, potrivit planului de afaceri al Demesa, această societate va produce 600 000 de combine frigorifice (frigider/congelator) pe an (punctul V.1 primul paragraf). Aceasta explică faptul că piața frigiderelor și a congelatoarelor este saturată în Europa de Vest (decizia atacată, punctul V.1, al patrulea paragraf). Ar exista o capacitate de producție excedentară pe această piață, estimată la aproximativ 5 000 000 de unități pentru 1997 (punctul V.1, al șaselea paragraf). Având în vedere faptul că Demesa „va dispune, cel mai târziu în 1999, de o capacitate de producție anuală de 600 000 de unități, dintre care 30 % vor fi vândute pe piața spaniolă și 70 % pe alte piețe (inițial Franța și Regatul Unit)” (decizia atacată, punctul V.1, primul paragraf) și că „schimburile intracomunitare sunt importante”, Comisia concluzionează că „orice măsură de ajutor va afecta în mod necesar schimburile și concurența” (decizia atacată, punctul V.1, ultimul paragraf).

203 Rezultă că decizia atacată expune suficient motivele pentru care Comisia consideră că măsurile contestate denaturează sau amenință să denatureze concurența și afectează

schimburile intracomunitare. Această parte a deciziei atacate îndeplinește cerințele articolului 190 din tratat.

204 În ceea ce privește întemeierea aprecierii Comisiei potrivit căreia ajutoarele de care a beneficiat Demesa denaturează sau amenință să denatureze concurența și afectează schimburile intracomunitare în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat, trebuie amintit că rezultă din jurisprudență (Hotărârea Curții din 17 septembrie 1980, Philip Morris/Comisia, cauza 730/79, Rec., p. 2671, punctele 11 și 12, Hotărârea Curții din 13 martie 1985, Țările de Jos și Leeuwarder Papierwarenfabriek/Comisia, cauzele conexe 296/82 și 318/82, Rec., p. 809, și Hotărârea Belgia/Comisia, menționată la punctul 162, punctele 47 și 48, Hotărârea Vlaamse Gewest/Comisia, menționată la punctul 50, punctele 48-50) că orice acordare de ajutoare unei întreprinderi care își exercită activitățile pe piața comunitară este susceptibilă să cauzeze denaturări ale concurenței și să afecteze schimburile dintre statele membre.

205 Or, s-a constatat deja că, în mod corect, Comisia a dedus că Demesa a beneficiat de diferite elemente de ajutor de stat. În plus, nu s-a contestat faptul că Demesa are în vedere, în planul său de afaceri, să producă 600 000 de combine frigorifice (frigidere/congelatoare) pe an. Nu s-a contestat nici faptul că alți producători de frigider și congelatoare sunt activi pe piața comunitară și că planul de întreprindere al Demesa prevede că acesta va exporta o mare parte din producția sa către alte state membre, în special către Franța și Regatul Unit.

206 În plus, planul de afaceri al Demesa subliniază existența unei „piețe interne cu un exces de ofertă”.

207 În aceste condiții, Comisia a dedus, în mod corect, că ajutoarele acordate întreprinderii Demesa „afectează schimburile dintre statele membre” și „denaturează sau amenință să denatureze concurența” în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat.

208 Deși Comisia a recunoscut în publicația sa „Explicarea normelor aplicabile ajutoarelor de stat”, menționată la punctul 199, că „ajutorul trebuie să aibă un efect semnificativ asupra concurenței” pentru a intra sub incidența articolului 92 alineatul (1) din tratat, nu este mai puțin adevărat că, făcând referire la comunicarea sa privind ajutoarele de minimis, menționată la punctul 199, Comisia a stabilit acest prag la un nivel al ajutorului de 100 000 de euro, prag depășit în mod evident în prezenta cauză (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții din 19 septembrie 2000, Germania/Comisia, cauza C-156/98, Rec. p. I-6857, punctele 39 - 41).

209 În ceea ce privește argumentul reclamantelor în cauzele T-127/99 și T-148/99, potrivit căruia concurența s-a intensificat prin venirea unui nou producător de frigider/congelatoare pe piața spaniolă, trebuie să se arate că înființarea unei noi întreprinderi are întotdeauna un efect asupra structurii concurenței. Cu toate acestea, în prezenta cauză, acordarea de către autoritățile basce de diferite ajutoare unui nou venit este de natură să denatureze concurența pe piața respectivă.

210 În cursul procedurii scrise, reclamanta în cauza T-148/99 a explicat că producția sa este în principal destinată unor țări terțe, și anume Africa de Nord și țările arabe. Avantajele care i-ar fi fost acordate nu ar fi de natură să afecteze schimburile sau să denatureze concurența pe piața comunitară.

211 Cu toate acestea, rezultă din planul de afaceri al Demesa din septembrie 1996 că era prevăzut, în această perioadă, că întreprinderea urmărea să exporte între 60 % - 65 % din producția sa, în special către Franța și Regatul Unit. În ședință, reclamanta în cauza T-148/99 a explicat că exporturile au evoluat altfel decât ceea ce fusese inițial prevăzut în planul de afaceri.

212 În această privință, Tribunalul amintește că, în cadrul unei acțiuni în anulare formulată în temeiul articolului 230 din tratat, legalitatea actului comunitar trebuie apreciată în funcție de elementele de fapt și de drept existente la data la care actul a fost adoptat (Hotărârea Alitalia/Comisia, menționată la punctul 126, punctul 86).

213 Or, în lipsa oricărei intervenții a Demesa în cursul procedurii administrative, Comisia a putut în mod rezonabil să se întemeieze, în decizia atacată, pe planul de afaceri al Demesa pentru a aprecia efectele ajutoarelor acordate către Demesa cu privire la schimburile între statele membre și cu privire la concurență.

214 În orice caz, reclamanta în cauza T-148/99 nu contestă că o mare parte din producția sa este vândută pe piața spaniolă. În ședință, aceasta a avansat cifra de 50 % - 60 %. Importurile de frigider/congelatoare, reprezentând 30 % din piața spaniolă (potrivit planului de întreprindere al Demesa), producția Demesa a afectat efectiv întreprinderile concurente stabilite în alte state membre de a-și exporta produsele către piața spaniolă. În plus, chiar dacă o mare parte din producția întreprinderii Demesa este destinată țărilor terțe, Demesa se află în concurență directă cu alte societăți stabilite în Comunitate în ceea ce privește exporturile către aceste țări terțe.

215 Avantajele care au fost acordate întreprinderii Demesa sunt, prin urmare, de natură să afecteze schimburile și să denatureze concurența (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 8 mai 1988, Exécutif régional wallon și Glaverbel/Comisia, cauzele conexe 62/87 și 72/87, Rec., p. 1573, punctul 13, Hotărârea din 13 iulie 1988 Franța/Comisia, cauza 102/87, Rec., p. 4067, punctul 19 și Hotărârea Belgia/Comisia, menționată la punctul 162, punctul 47).

216 Reclamanta în cauza T-148/99 menționează, de asemenea, faptul că efectele măsurilor contestate asupra concurenței au fost examinate de Comisie, bazându-se exclusiv pe informații care i-au fost furnizate de petenți în cursul procedurii administrative. În baza acestor date, Comisia ar fi considerat, în mod eronat, în decizia atacată, că piața spaniolă a frigiderelor se găsea într-o situație de capacitate excedentară. Făcând referire la raportul Master Cadena din 1 iulie 1998, reclamanta în cauza T-148/99 susține că piața se găsea în realitate într-o etapă de expansiune, care a urmat imediat unei crize generale a pieței electrocasnicelor.

217 Tribunalul reamintește că, în prezenta cauză, Comisia a deschis o anchetă după ce a primit mai multe plângeri privind ajutoarele care fuseseră acordate întreprinderii Demesa. Întrucât a avut îndoieli serioase în ceea ce privește compatibilitatea acestor ajutoare cu piața comună, Comisia a deschis procedura prevăzută la articolul 93 alineatul (2) din tratat în scopul de a obține toate informațiile necesare pentru a putea lua o decizie finală în acest dosar. Demesa, care nu a considerat necesar să depună observații în cursul procedurii administrative, nu ar putea reproșa Comisiei faptul că s-a întemeiat în decizia atacată pe informații conținute în plângerile menționate, informații care nu au fost contrazise de informațiile colectate în urma deciziei sale de a deschide procedura de la articolul 93 alineatul (2) din tratat.

218 În ceea ce privește raportul Master Cadena, trebuie să se constate că acesta conține numai cifre de vânzare referitoare la Spania și nu conține informații referitoare la capacitățile de producție. În plus, este necesar să se constate că planul de afaceri al Demesa menționează drept „punct slab” existența unei „piețe interne cu un exces de ofertă”.

219 În orice caz, chiar dacă raportul Master Cadena trebuia să demonstreze că nu există o capacitate excedentară pe piața pe care își desfășoară activitatea Demesa – ceea ce nu este cazul – această situație nu ar fi de natură să afecteze concluzia Comisiei, potrivit căreia ajutoarele de care a beneficiat Demesa afectează schimburile și concurența. Trebuie să se amintească, în acest scop, că un ajutor semnificativ, precum cel din prezenta cauză, acordat unei întreprinderi pentru a-i permite acesteia să inițieze producția unui anumit produs într-un stat membru are drept consecință, pe o piață concurențială, faptul că șansele întreprinderilor stabilite în alte state membre de a-și exporta produsele către piața acestui stat membru scad. Un astfel de ajutor este, prin urmare, susceptibil să afecteze comerțul dintre statele membre și să denatureze concurența (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Exécutif régional wallon și Glaverbel/Comisia, menționată la punctul 215, punctul 13, Hotărârea din 13 iulie 1988 Franța/Comisia, menționată la punctul 215, punctul 19 și Hotărârea Belgia/Comisia, menționată la punctul 162, punctul 47).

220 Reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 afirmă că Demesa este singura întreprindere consacrată exclusiv producției de frigider „no frost”. Comisia ar fi trebuit să țină seama de această împrejurare în decizia atacată. Reclamantele în cauza T-129/99 susțin că piața congelatoarelor este diferită de cea a frigiderelor.

221 Presupunând chiar că piața congelatoarelor este distinctă de cea a frigiderelor și că Demesa se consacră exclusiv fabricării frigiderelor „no frost”, reclamantele nu explică cum aceste fapte ar fi de natură să conteste concluzia Comisiei potrivit căreia ajutoarele acordate către Demesa afectează schimburile dintre statele membre și denaturează concurența. Prin urmare, argumentul trebuie respins.

222 Reclamanta în cauza T-148/99 susține că Comisia a omis complet să examineze piața dintr-o perspectivă verticală. Comisia nu ar fi examinat efectul produs de măsurile contestate asupra furnizorilor și subcontractanților, precum și efectul măsurilor menționate asupra consumatorilor de electrocasnice.

223 Cu toate acestea, astfel cum subliniază Comisia, verificarea conformității unui ajutor de stat cu tratatul nu conține aprecierea unor motive care ar putea eventual justifica o exceptare individuală a unui acord, a unei practici sau a unei decizii anticoncurențiale, în conformitate cu articolul 85 alineatul (3) din Tratatul CE [devenit articolul 81 alineatul (3) CE]. Or, întrucât Comisia a stabilit potrivit legii că ajutoarele acordate întreprinderii Demesa denaturează sau amenință să denatureze concurența (orizontală) în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat și că ajutoarele în cauză sunt de natură să afecteze schimburile între statele membre, acestea sunt, fără excepție, incompatibile cu piața comună.

224 În cele din urmă, reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 arată că, pentru a aprecia efectul măsurilor contestate, Comisia ar fi trebuit să examineze modul în care piața a reacționat la apariția întreprinderii Demesa și nu modul în care piața funcționa anterior.

225 Acest argument trebuie, de asemenea, respins. Astfel, în cazul în care Comisia ar trebui să demonstreze, în decizia sa, efectul real al ajutoarelor acordate deja, s-ar ajunge la favorizarea statelor membre care acordă ajutoare încălcând obligația de notificare prevăzută la articolul 93 alineatul (3) din tratat în detrimentul statelor care notifică ajutoarele în stadiu de proiect (Hotărârea Curții din 14 februarie 1990, Franța/Comisia, cauza C-301/87, Rec., p. I-307, punctul 33). Prin urmare, Comisia nu este obligată să ofere o apreciere actualizată a efectelor asupra concurenței și a efectului asupra comerțului dintre statele membre al ajutoarelor care au fost puse în aplicare fără a fi notificate (Hotărârea Franța/Comisia, menționată anterior, punctul 33 și Hotărârea Belgia/Comisia, menționată la punctul 162, punctul 48).

226 Din considerentele precedente rezultă că ultimul aspect al primului motiv trebuie, de asemenea, respins.

II - Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe o încălcare a principiului protecției încrederii legitime și a principiului securității juridice

227 În primul rând, întrucât este vorba despre subvenția vizată la articolul 1 litera (c) din decizia atacată, reclamantele în cauzele T-129/99 și T-148/99 susțin că Decizia din 12 decembrie 1996, care a autorizat regimul general de ajutoare Ekimen în termenii în care aceasta a fost notificată Comisiei de autoritățile naționale, și anume în termenii decretului publicat în *Boletín Oficial del País Vasco*, reprezintă o garanție specială a compatibilității cu piața comună a oricărei subvenții consimțite în cadrul acestui regim. Reclamantele insistă asupra faptului că programul Ekimen a fost adoptat de Comisie cu puțin timp înainte ca Demesa să se fi instalat pe teritoriul Álava.

228 Tribunalul amintește că, atunci când Comisia se confruntă cu un ajutor individual despre care se pretinde că a fost acordat în cadrul unui regim autorizat în prealabil, aceasta nu poate să analizeze acest ajutor direct prin trimitere la tratat. Anterior inițierii oricărei proceduri, Comisia trebuie să se limiteze mai întâi la a verifica dacă ajutorul este reglementat de regimul general și dacă îndeplinește condițiile stabilite în decizia de aprobare a acestuia. Dacă nu ar proceda astfel, Comisia ar putea, de fiecare dată când analizează un ajutor individual, să revină asupra deciziei sale de aprobare a regimului de ajutoare, care presupune deja o examinare în

temeiul articolului 92 din tratat. Principiile protecției încrederii legitime și securității juridice ar fi astfel puse în pericol atât pentru statele membre, cât și pentru operatorii economici, întrucât ajutoarele individuale riguros conforme cu decizia de aprobare a regimului de ajutoare ar putea, în orice moment, să fie repuse în discuție de către Comisie (Hotărârea Curții din 5 octombrie 1994, Italia/Comisia, cauza C-47/91, Rec., p. I-4635, punctul 24, Hotărârea Tribunalului din 27 aprilie 1995, AAC și alții/Comisia, cauza T-442/93, Rec., p. II-1329, punctul 86).

229 Cu toate acestea, Comisia a constatat, în mod corect, că ajutorul individual acordat în temeiul programului Ekimen nu era în întregime reglementat de Decizia sa din 12 decembrie 1996 de aprobare a acestui regim general de ajutoare (a se vedea punctul 127). În aceste condiții, aceasta a putut considera, fără a încălca principiile protecției încrederii legitime și securității juridice, că subvenția acordată în temeiul programului Ekimen constituia un ajutor nou în măsura în care aceasta depășea plafonul stabilit în decizia de aprobare (a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 5 octombrie 1994, Italia/Comisia, menționată la punctul 228, punctul 26).

230 Reclamantele nu ar putea pretinde că decizia din 12 decembrie 1996 de aprobare a programului Ekimen și decizia atacată se bazează pe o interpretare eronată a decretului Ekimen. Astfel, lectura pe care Comisia a dat-o decretului în aceste două decizii este compatibilă cu textul și spiritul decretului (a se vedea punctele 118-124).

231 Astfel, trebuie să se constate că reclamantele nu avansează niciun element de natură să demonstreze că le-au fost furnizate de către Comisie asigurări precise care au determinat din partea acestora speranțe întemeiate în ceea ce privește compatibilitatea cu piața comună a ajutorului care nu era reglementat de Decizia din 12 decembrie 1996 de aprobare a programului Ekimen (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Tribunalului din 31 martie 1998, Preussag Stahl/Comisia, cauza T-129/96, Rec., p. II-609, punctul 78).

232 Rezultă din considerațiile precedente că primul argument trebuie respins.

233 În al doilea rând, în ceea ce privește creditul fiscal, reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 explică faptul că, la 10 mai 1993, Comisia a adoptat Decizia 93/337/CEE privind sistemul de ajutoare fiscale pentru investiții în Țara Bascilor (JO L 134, p. 25) și, în special, Norma Foral nr. 28/1998, în care aceasta a declarat că anumite avantaje fiscale prevăzute în această Norma Foral, în special un credit fiscal pentru investițiile realizate, constituie ajutoare incompatibile cu piața comună pe motiv că erau contrare articolului 52 din Tratatul CE (devenit, după modificare, articolul 43 din Tratatul CE). Dispozițiile necesare pentru a adapta legislația regională la Decizia 93/337 ar fi fost adoptate și Comisia, prin scrisoarea din 3 februarie 1995, ar fi adus la cunoștința autorităților spaniole, în mod oficial, acordul său cu privire la soluția adoptată. Incompatibilitatea fiind eliminată, atât autoritățile spaniole, cât și Comisia însăși ar fi considerat că problema legată de aceste ajutoare de stat era soluționată. Reclamantele menționate pretind că, din acest motiv, Comisia nu a deschis niciodată proceduri privind ajutoarele de stat, nici nu a ridicat obiecții împotriva normelor fiscale similare, adoptate ulterior. Rezultă, potrivit reclamantelor menționate, că întreprinderii Demesa i s-a creat o așteptare legitimă de către Comisie, precum și în sarcina oricărui operator supus

reglementării regionale în cauză, potrivit căreia măsurile fiscale adoptate de Diputación Foral de Álava erau autorizate de Comisie în măsura în care acestea nu conțineau o încălcare a articolului 52 din tratat.

234 Cu toate acestea, Tribunalul constată că, deși scrisoarea Comisiei din 3 februarie 1995 trebuia să fie interpretată în sensul că aceasta constată că Norma Foral nr. 28/1988 era, din acel moment, compatibilă cu piața comună, creditul fiscal prevăzut la articolul 1 litera (d) din decizia atacată nu a fost instituit prin această Norma Foral și, prin urmare, nu este reglementat nici de Decizia 93/337, nici de scrisoarea din 3 februarie 1995. Astfel, creditul fiscal al deciziei atacate a fost instituit prin Norma Foral nr. 22/1994. Acest credit fiscal constituie, prin urmare, un ajutor nou care ar fi trebuit să fie notificat Comisiei, în conformitate cu articolul 93 alineatul (3) din tratat (a se vedea Hotărârea Namur-Les assurances du crédit, menționată la punctul 173, punctul 13).

235 Or, nu este contestat faptul că respectivul credit fiscal vizat de decizia atacată a fost instituit fără notificare prealabilă, contrar articolului 93 alineatul (3) din tratat.

236 Aceste constatări sunt suficiente pentru a respinge prezentul argument. Astfel, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că recunoașterea unei încrederi legitime presupune, în principiu, că ajutorul a fost acordat în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 93 din tratat, ceea ce nu a fost situația în prezenta cauză. Astfel, se consideră că un operator economic și o autoritate regională diligentă trebuie, în mod normal, să fie în măsură să asigure respectarea procedurii (Hotărârea Curții din 20 septembrie 1990, Comisia/Germania, cauza C-5/89, Rec., p. I-3437, punctul 17, Hotărârea Tribunalului din 15 septembrie 1998, BFM și EFIM/Comisia, cauzele conexe T-126/96 și T-127/96, Rec., p. II-3437, punctul 69).

237 În completare, trebuie să se constate că reclamantele care au avansat prezentul argument oferă o lectură eronată a Deciziei 93/337. Astfel, în această decizie, Comisia a calificat ajutoarele în cauză incompatibile cu piața comună nu numai deoarece acestea erau contrare articolului 52 din tratat, ci, de asemenea, deoarece acestea nu respectau diverse norme legate de ajutoare, în special cele legate de ajutoarele regionale, ajutoarele sectoriale, ajutoarele destinate IMM-urilor și cumularea ajutoarelor (punctul V din Decizia 93/337). În ceea ce privește scrisoarea din 3 februarie 1995, trebuie să se constate că, în acest sens, Comisia ia act numai de faptul că regimul fiscal în cauză nu mai încalcă articolul 52 din tratat fără a se pronunța totuși cu privire la aspectul dacă regimul în cauză respectă diversele norme privind ajutoarele menționate în Decizia 93/337.

238 Rezultă că nu a putut fi creată de către Comisie o așteptare legitimă în rândul reclamantelor, potrivit căreia creditul fiscal instituit prin Norma Foral nr. 22/1994 ar fi considerat compatibil cu piața comună chiar dacă trebuia să se dovedească că era similar cu creditul fiscal instituit prin măsura fiscală care face obiectul Deciziei 93/337 a Comisiei și a scrisorii acesteia din urmă din 3 februarie 1995.

239 Prin urmare, al doilea argument nu poate fi, de asemenea, acceptat.

III - Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe o încălcare a articolului 190 din tratat

240 Reclamantele în cauzele T-127/99, T-129/99 și T-148/99 susțin că aprecierea în temeiul articolului 92 alineatul (1) din tratat a diferitelor măsuri prevăzute de dispozitivul deciziei atacate este insuficient motivată.

241 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că motivarea cerută de articolul 190 din tratat trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul instituției care a emis actul, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile măsurii luate pentru a apăra drepturile acestora, iar instanței comunitare să își exercite controlul. În plus, rezultă din jurisprudență că nu este necesar ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept relevante, în măsura în care întrebarea dacă motivarea unui act îndeplinește cerințele de la articolul 190 din tratat trebuie să fie apreciată având în vedere nu numai textul acestuia, ci și setul de norme juridice care reglementează domeniul (Hotărârea Curții din 29 februarie 1996, Belgia/Comisia, cauza C-56/93 P, Rec., p. I-723, punctul 86 și jurisprudența menționată).

242 Aplicată încadrării unei măsuri de ajutor, cerința de motivare presupune să se indice motivele pentru care Comisia consideră că măsura de ajutor în cauză intră în sfera de aplicare a articolului 92 alineatul (1) din tratat (Hotărârea Tribunalului Vlaams Gewest/Comisia, menționată la punctul 50, punctul 64, Hotărârea din 30 aprilie 1998, Cityflyer Express/Comisia, cauza T-50/96, Rec., p. II-757, punctul 66 și Hotărârea CETM/Comisia, menționată la punctul 144, punctul 59).

243 În primul rând, reclamantele în cauzele T-129/99 și T-148/99 arată că decizia atacată nu furnizează definiția pieței vizate de ajutorul de stat pretins acordat întreprinderii Demesa. Decizia atacată nu ar explica dacă piața respectivă este piața electrocasnicelor în general, a produselor albe, a frigiderelor sau o altă piață. Reclamanta în cauza T-148/99 adaugă că definiția pieței în cauză este o condiție indispensabilă pentru a aprecia efectul pe care o măsură susceptibilă a fi calificată ca ajutor de stat îl poate avea asupra concurenței.

244 Reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 afirmă că Demesa este singura întreprindere consacrată exclusiv producției de frigider „no frost”. Cu toate acestea, decizia atacată nu ar ține seama de această împrejurare. Reclamantele în cauza T-129/99 susțin că piața congelatoarelor este diferită de cea a frigiderelor.

245 Tribunalul constată că rezultă din motivele deciziei atacate (punctul V.1) că piața frigiderelor și a congelatoarelor în Europa a fost definită de către Comisie ca fiind piața relevantă. Ar fi vorba de o singură piață, din moment ce „gospodăriile au tendința de a înlocui frigiderele și congelatoarele separate prin combine frigorifice (frigider/congelator)” (decizia atacată, punctul V.1, al patrulea paragraf). Punctul V.1 din decizia atacată conține o descriere detaliată a pieței în cauză și îndeplinește, așadar, cerințele articolului 190 din tratat.

246 În al doilea rând, reclamanta în cauza T-127/99 susține că, în decizia atacată, Comisia prezintă elementele care au determinat-o să considere ca selective măsurile fiscale prevăzute la articolul 1 literele (d) și (e). Decizia atacată nu precizează dacă toate elementele prezentate în legătură cu mecanismul creditului fiscal și, respectiv, cu reducerea bazei de impozitare le conferă acestor măsuri un caracter selectiv sau dacă aceste elemente sunt suficiente pentru a determina calificarea ca ajutor de stat în sensul articolului 92 alineatul (1) din tratat.

247 Acest argument trebuie, de asemenea, respins. Rezultă, astfel, din decizia atacată (punctul V.2.4.1, al doisprezecelea - al optsprezecelea paragraf și punctul V.2.4.2, al șaisprezecelea și al șaptesprezecelea paragraf) că existența unui element care demonstrează caracterul selectiv al măsurii este suficientă pentru a nu permite calificarea ca măsură generală.

248 În al treilea rând, reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 susțin că afirmațiile Comisiei, potrivit cărora măsurile fiscale contestate nu sunt justificate de natura sau structura sistemului, nu sunt suficient motivate. De fapt, Comisia nu ar fi examinat deloc această întrebare.

249 În această privință, Tribunalul constată, la punctul V.2.4.2 al șaptesprezecelea alineat din decizia atacată, că se arată de către Comisie că, din moment ce o măsură fiscală selectivă urmărește un obiectiv de politică industrială, această măsură nu poate fi considerată ca fiind conformă cu natura sau structura sistemului fiscal în cauză. Motivele deciziei au permis astfel reclamantelor să înțeleagă de ce Comisia considera că măsurile fiscale vizate de decizia atacată nu erau justificate de natura sau structura sistemului fiscal în cauză.

250 În plus, astfel cum subliniază Comisia, o justificare întemeiată pe natura sau pe structura sistemului fiscal în cauză constituie o excepție de la principiul interzicerii ajutoarelor de stat și trebuie, prin urmare, să fie înțeleasă în mod strict. Din moment ce autoritățile spaniole nu au invocat niciun argument referitor la conformitatea măsurilor contestate cu principiile care reglementează sistemul fiscal avut în vedere în cursul procedurii administrative, Comisia nu era nici măcar obligată să își motiveze decizia cu privire la acest punct (a se vedea, în acest sens, Concluziile avocatului general Ruiz-Jarabo Colomer prezentate în Hotărârea din 19 mai 1999, Italia/Comisia, menționate la punctul 164, punctul 27).

251 Prin urmare, acest ultim argument trebuie, de asemenea, respins.

252 Rezultă din toate considerentele precedente că nici al treilea motiv nu poate fi acceptat.

IV - Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe o încălcare a dreptului la apărare

253 Reclamanta în cauza T-148/99 arată că, deși o procedură în temeiul articolului 93 alineatul (2) din tratat nu este o procedură susceptibilă să conducă la sancțiuni, nu este mai puțin adevărat că aceasta poate antrena consecințe economice prejudiciabile pentru întreprinderile beneficiare ale ajutoarelor în cauză. Făcând referire la jurisprudență (Hotărârea Curții din 13 februarie 1979, Hoffmann-La Roche/Comisia, cauza 85/76, Rec., p. 461 și

Hotărârea Curții din 29 iunie 1994, Fiskano/Comisia, cauza C-135/92, Rec., p. I-2885; Hotărârea Tribunalului din 6 decembrie 1994, Lisrestal și alții/Comisia, cauza T-450/93, Rec., p. II-1177 și Hotărârea Tribunalului 19 iunie 1997, Air Inter/Comisia, cauza T-260/94, Rec., p. II-997), aceasta susține că, în temeiul articolului 93 alineatul (2) din tratat, Comisia trebuia să-i notifice deschiderea procedurii și să-i acorde un termen, în cursul procedurii, în care să își poată face cunoscut în timp util punctul de vedere cu privire la realitatea faptelor reținute și a împrejurărilor invocate, precum și cu privire la argumentele sale în ceea ce privește o încălcare a dreptului comunitar. Aceasta consideră, de asemenea, că ar fi trebuit să i se acorde o audiere specială.

254 În această privință, Tribunalul amintește că procedura administrativă în materie de ajutor de stat este deschisă numai împotriva statului membru în cauză. În cazul din speță, Spania este destinatarul deciziei atacate și nu se contestă faptul că dreptul său la apărare a fost respectat în cursul procedurii administrative.

255 Beneficiarul ajutorului, precum reclamanta în cauza T-148/99, este considerat „parte interesată” în sensul articolului 93 alineatul (2) din tratat în cadrul unei proceduri administrative în materie de ajutoare de stat. Or, „părțile interesate” nu sunt titularii ai dreptului invocat în cadrul prezentului motiv. Astfel, părțile interesate, departe de a se putea prevala de dreptul la apărare recunoscut persoanelor împotriva cărora a fost deschisă o procedură, dispun de un singur drept de a fi asociate procedurii administrative (Hotărârea Tribunalului din 25 iunie 1998, British Airways și alții și British Midland Airways/Comisia, cauzele conexe T-371/94 și T-394/94, Rec., p. II-2405, punctele 60 și 61). În această privință, acestea dispun, în temeiul articolului 93 alineatul (2) din tratat, de dreptul de a prezenta observații în cursul fazei revizuirii prevăzute de această dispoziție.

256 Or, este cunoscut faptul că „părțile interesate” au fost invitate de Comisie să depună observații în ceea ce privește măsurile vizate de decizia atacată de două comunicări care au fost publicate în Jurnalul Oficial (a se vedea punctele 25 și 27).

257 Deși reclamanta în cauza T-148/99 nu a reacționat la aceste comunicări, trebuie să se constate că aceasta a fost invitată, precum orice altă parte interesată, să depună observații în cadrul procedurii administrative. Drepturile procedurale ale reclamantei în cauza T-148/99 în temeiul articolului 93 alineatul (2) din tratat au fost, deci, respectate.

258 Reclamantele în cauza T-129/99 invocă o încălcare a dreptului la apărare legată de faptul că, în cursul procedurii administrative, Comisia nu ar fi făcut nicio referire la eventuala nerespectare a articolului 7 litera (d) din Decretul Ekimen.

259 Trebuie amintit faptul că, în decizia atacată, Comisia a considerat că echipamentele care fuseseră cedate unor terți de către Demesa nu puteau, în temeiul articolului 7 litera (d) din Decretul Ekimen, să beneficieze de subvenții în temeiul acestui decret (decizia atacată, punctul V.2.3 ultimul paragraf).

260 Astfel cum s-a constatat deja că articolul 1 litera (c) din decizia atacată trebuie anulat în măsura în care exclude aceste echipamente din costurile admisibile în cadrul regimului de ajutoare Ekimen (a se vedea punctul 138), acest argument este lipsit de obiect.

261 Din toate considerentele precedente rezultă că al patrulea motiv nu este întemeiat.

V - Cu privire la al cincilea motiv, întemeiat pe o încălcare a articolului 92 alineatul (3) din tratat

262 În primul rând, reclamantele în cauza T-129/99 susțin că, în mod eronat, Comisia a refuzat să ia în considerare elementele prevăzute la articolul 1 literele (a) – (c) din decizia atacată, cum ar fi ajutoarele regionale în sensul articolului 92 alineatul (3) litera (c) din tratat. Acestea subliniază, în acest sens, că intensitatea maximă admisă a ajutorului în Țara Bascilor este de 25 % ESN (decizia atacată, punctul II.3, al treilea paragraf). Subvenția de 25 % ESN acordată Demesa ar corespunde unei intensități de 18,76 % ESN (decizia atacată, punctul II.4, al șaselea paragraf). În aceste condiții, subvenția de 20 % ESN, admisă de Comisie în cadrul programului Ekimen, ar corespunde unei subvenții de 15 % ESN, astfel încât acordarea unei subvenții suplimentare de 10 % ESN ar fi trebuit să fie autorizată în conformitate cu articolul 92 alineatul (3) litera (c) din tratat.

263 Este necesar să se constate că, în decizia atacată Comisia recunoaște că „Vitoria Gasteiz, este situată într-o regiune admisă să beneficieze de ajutoare regionale în temeiul [articolului 92 alineatul (3) litera (c) din tratat]. Intensitatea maximă admisă a ajutorului în Țara Bascilor este de 25 % ESN (35 % în cazul IMM-urilor)” (decizia atacată, p. 20 al doilea paragraf).

264 Cu toate acestea, plafonul de 25 % ESN stabilit de Comisie pentru Țara Bascilor implică doar faptul că, în ceea ce privește ajutoarele regionale basce, care intră în domeniul de aplicare al articolului 92 alineatul (3) literele (a) sau (c) din tratat și care respectă acest plafon, Comisia va fi obligată să ia o decizie favorabilă. Acest lucru nu înseamnă neapărat că orice ajutor individual acordat în Țara Bascilor, care rămâne sub acest plafon, este automat compatibil cu piața comună.

265 Trebuie să se arate că singurul regim de ajutoare regionale aprobat de Comisie, de care a beneficiat Demesa în prezenta cauză, este regimul de ajutor instituit de decretul Ekimen. Cu toate acestea, o parte din subvenția acordată în temeiul acestui decret către Demesa „are caracterul unui ajutor nou, dat fiind că nu intră sub incidența regimului aprobat în prealabil” (decizia atacată, punctul V.2.3, al paisprezecelea paragraf). Celelalte ajutoare vizate de decizia atacată nu intră sub incidența niciunui regim general de ajutoare regionale aprobat de Comisie.

266 În aceste condiții, trebuie să se considere că, în decizia atacată (pagina 20 al treilea și al patrulea paragraf), Comisia a putut constata în mod corect că ajutoarele a căror compatibilitate cu piața comună a trebuit să o examineze au un caracter *ad hoc*.

267 Un ajutor ad hoc nu ar putea totuși să excludă o calificare a acestuia ca ajutor regional în temeiul articolului 92 alineatul (3) literele (a) sau (c) din tratat (a se vedea, în acest sens,

Hotărârea Curții din 14 septembrie 1994, Spania/Comisia, cauzele conexate C-278/92 – C-280/92, Rec., p. I-4103, punctul 49).

268 În această privință, trebuie să se constate că reclamantele în cauza T-129/99 nu pretind că ajutorul acordat întreprinderii Demesa ar fi trebuit să beneficieze de derogarea prevăzută la articolul 92 alineatul (3) litera (a) din tratat. Potrivit reclamantelor, Comisia ar fi refuzat în mod eronat să considere ajutoarele în cauză ca ajutoare regionale care intră sub incidența sferei de aplicare a articolului 92 alineatul (3) litera (c) din tratat.

269 În decizia atacată, Comisia a considerat că ajutoarele acordate întreprinderii Demesa nu pot fi considerate ca ajutoare regionale care întrunesc condițiile prevăzute la articolul 92 alineatul (3) litera (c) din tratat din diferite motive. Aceasta a constatat mai întâi o capacitate excedentară de producție la nivel comunitar pe piața frigiderelor/congelatoarelor, care a condus la restructurări care, la rândul lor, au generat reduceri ale capacității sau transferuri de producție însoțite de mari pierderi de locuri de muncă în interiorul Comunității. Ajutoarele acordate întreprinderii Demesa ar contribui astfel la o deteriorare a situației (decizia atacată, p. 20, al cincilea paragraf). În acest context economic, Comisia estimează că ajutoarele în cauză nu ar conduce la crearea netă de locuri de muncă la nivel comunitar, la nivelul Spaniei sau chiar în interiorul Țării Bascilor și nu ar genera nici alte beneficii economice (decizia atacată, p. 20, al șaselea paragraf). Comisia adaugă că „faptul că o anumită evoluție favorabilă a cererii a fost constatată pe piața comunitară în cursul anului 1998 nu schimbă cu nimic faptul că acest sector continuă să se adapteze la capacitatea excedentară de producție din Comunitate, înregistrând reduceri de locuri de muncă deosebit de semnificative” (decizia atacată, p. 20, al șaselea paragraf). Aceasta se referă la decizia grupului MCC, cu sediul în Țara Bascilor, de a tăia 120 de locuri de muncă din producția de frigidere din cauza conjuncturii nefavorabile (decizia atacată, p. 20, al șaselea paragraf).

270 Reclamantele în cauza T-129/99 contestă, cu toate acestea, analiza pe care Comisia o face cu privire la acest punct în decizia atacată și pe care a fost întemeiată concluzia sa conform căreia ajutoarele erau incompatibile. Pe de o parte, analiza sectorului spaniol al electrocasnicilor, prezentată în raportul Master Cadena, lider de distribuție în acest sector în Spania, ar arăta că piața bunurilor de consum durabile ar fi înregistrat o creștere de 5 % în 1997 în raport cu 1996. Piața produselor albe a înregistrat astfel o creștere de 5,1 %, iar cea a frigiderelor/congelatoarelor de 3,8 %. Intrarea întreprinderii Demesa pe piața spaniolă ar fi putut fi astfel absorbită fără dificultate. Pe de o parte, o serie de date adresate Comisiei, referitoare la sectorul frigiderelor ar arăta că, cu excepția Germaniei și Austriei, piața europeană a înregistrat, între 1996 și 1997, o creștere importantă de ordinul a aproximativ 10 % în majoritatea țărilor europene și chiar mai mult în Țările de Jos, Regatul Unit, Spania și Norvegia. Creșterea medie anuală a pieței frigiderelor ar fi de 1,7 %. Piața s-ar afla în puternică expansiune în Peninsula Scandinavă și în Europa de Est. Producția de frigidere ar fi crescut cu 10 % în Spania între 1995 și 1997.

271 Aceste informații ar concorda cu datele furnizate de Eurostat și ar confirma că producția de combine frigorifice a crescut considerabil în Spania. În plus, potrivit previziunilor revistei „Consumer Europe”, vânzările unitare de frigidere ar fi crescut cu 10 % între 1996 și 2001.

272 Pe baza diferitelor elemente, reclamantele în cauza T-129/99 concluzionează că investiția Demesa este benefică pentru Țara Bascilor, care se confruntă cu grave probleme structurale cu privire la ocuparea forței de muncă și la competitivitatea întreprinderilor și că avantajele acordate acestei societăți nu afectează schimburile intracomunitare într-o măsură contrară interesului comun în sensul articolului 92 alineatul (3) litera (c) din tratat. Prin urmare, ajutoarele acordate întreprinderii Demesa ar trebui declarate compatibile cu piața comună, potrivit acestei dispoziții.

273 În această privință, Tribunalul amintește că trebuie limitat controlul judiciar al unei decizii privind compatibilitatea unui ajutor cu piața comună, presupunând o apreciere economică complexă, la verificarea respectării normelor de procedură și a motivării, a exactității materiale a faptelor în baza cărora s-a făcut alegerea contestată, a lipsei unei erori evidente în aprecierea acestor fapte sau a absenței unui abuz de putere. În special, nu îi revine Tribunalului obligația de a înlocui evaluarea sa economică cu cea a autorului deciziei (Hotărârea din 29 februarie 1996, Belgia/Comisia, menționată la punctul 241, punctul 11, Hotărârea Tribunalului din 12 decembrie 1996, AIUFFASS și AKT/Comisia, cauza T-380/94, Rec., p. II-2169, punctul 56).

274 Trebuie să se constate că afirmațiile menționate la punctul 269 au fost întemeiate de Comisie pe documente care au fost toate identificate în decizia atacată (punctul V.1). Reclamantele nu pretind că Comisia ar fi denaturat conținutul acestor documente.

275 În plus, trebuie constatat că niciun element prezentat de reclamante în cauza T-129/99 nu contrazice afirmația Comisiei potrivit căreia piața frigiderele/congelatoarelor în Comunitate este caracterizată printr-o capacitate excedentară de producție. Pe de o parte, trebuie amintit că această capacitate excedentară a pieței este confirmată de planul de afaceri al Demesa (a se vedea punctul 218). Pe de altă parte, o constatare potrivit căreia vânzările pe piață au cunoscut o creștere nu implică neapărat eliminarea capacităților excedentare în Europa. Comisia constată chiar în decizia atacată că „faptul că o anumită evoluție favorabilă a cererii a fost constatată pe piața comunitară în cursul anului 1998 nu schimbă cu nimic faptul că acest sector continuă să se adapteze la capacitatea excedentară de producție din Comunitate, înregistrând reduceri de locuri de muncă deosebit de semnificative” (decizia atacată, p. 20, al șaselea paragraf).

276 Reclamantele menționate nu contestă faptul că sunt desființate locuri de muncă în sectorul în cauză.

277 Prin urmare, este necesar să se concluzioneze că afirmațiile reclamantelor în cauza T-129/99 nu demonstrează în niciun fel că, atunci când a considerat că ajutoarele importante acordate întreprinderii Demesa cu ocazia instalării de noi capacități de producție pe piața frigiderele/congelatoarelor ar fi incompatibile cu piața comună, Comisia ar fi comis o eroare vădită de apreciere.

278 Prin urmare, nici al cincilea motiv nu este întemeiat.

Cu privire la cererea de prezentare de documente referitoare la adoptarea deciziei atacate

279 Reclamantele în cauzele T-127/99 și T-148/99 solicită să i impună Comisiei să prezinte documentele sale interne privind adoptarea deciziei atacate. În cauza T-129/99, reclamantele solicită prezentarea întregului dosar administrativ referitor la decizia atacată.

280 Cu toate acestea, este necesar să se constate că reclamantele nu prezintă niciun indiciu de natură să stabilească faptul că documentele care trebuie prezentate ar fi utile argumentării sau controlului legalității deciziei atacate.

281 În aceste condiții, cererile de prezentare de documente trebuie respinse (a se vedea în acest sens Hotărârea Cityflyer Express/Comisia, menționată la punctul 242, punctele 102-106).

Cu privire la cheltuielile de judecată

282 În conformitate cu articolul 87 alineatul (3) din Regulamentul de procedură al Tribunalului de Primă Instanță, în cazul în care părțile cad în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere, Tribunalul poate să repartizeze cheltuielile de judecată sau poate decide ca fiecare parte să suporte propriile cheltuieli de judecată. Întrucât reclamantele și Comisia au căzut fiecare în pretenții parțial cu privire la motivele lor, fiecare parte trebuie să-și suporte propriile cheltuieli de judecată.

282 Potrivit articolului 87 alineatul (4) ultimul paragraf din Regulamentul de procedură, este necesar să se dispună ca intervenienții să-și suporte propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a treia extinsă)

declară și hotărăște:

1) În cauza T-129/99, declară acțiunea inadmisibilă în măsura în care vizează obținerea anulării articolului 1 literele (d) și (e) din Decizia 1999/718/CE a Comisiei din 24 februarie 1999 privind ajutorul de stat acordat de Spania în favoarea Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa) și a articolului 2 alineatul (1) litera (b) din aceeași decizie.

2) În cauzele T-129/99 și T-148/99, anulează articolul 1 litera (a) din Decizia 1999/718.

- 3) În cauzele T-129/99 și T-148/99, anulează articolul 1 litera (b) din Decizia 1999/718.
- 4) În cauzele T-129/99 și T-148/99, anulează articolul 1 litera (c) din Decizia 1999/718, în măsura în care acesta exclude echipamentele evaluate la 1 803 036,31 EUR din costurile admisibile acoperite de regimul de ajutoare Ekimen.
- 5) În cauzele T-127/99 și T-148/99, anulează articolul 1 litera (e) din Decizia 1999/718.
- 6) În cauzele T-129/99 și T-148/99, anulează articolul 2 alineatul (1) litera (a) din Decizia 1999/718, în măsura în care acesta se referă la articolul 1 literele (a) și (b) din aceeași decizie și în măsura în care îi impune Regatului Spaniei să recupereze de la Demesa ajutoarele legate de partea anulată a articolului 1 litera (c) din aceeași decizie.
- 7) În cauzele T-127/99 și T-148/99, anulează articolul 2 alineatul (1) litera (b) din Decizia 1999/718, în măsura în care acesta se referă la articolul 1 litera (e) din aceeași decizie.
- 8) În privința celorlalte aspecte, respinge acțiunile.
- 9) Fiecare parte își va suporta propriile cheltuieli de judecată.

Azizi

Lenaerts

Tiili

Moura Ramos

Jaeger

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, la 6 martie 2002.

Grefier
H. Jung

Președinte
M. Jaeger